

Guia de l'estudiant

**2002 | 2003**

Universitat de Vic

**Mestre.**

**Llengua Estrangera**

Facultat d'Educació

# Índex

<b>Presentació</b> .....	5
<b>La Facultat d'Educació</b> .....	7
Estructura .....	7
Òrgans de Govern .....	7
Departaments, professors i professionals de serveis .....	8
<b>Calendari Acadèmic</b> .....	11
<b>Organització dels Ensenyaments</b> .....	13
Pla d'Estudis .....	13
Organització temporal de l'ensenyament .....	13
<b>Programes de les assignatures</b> .....	15
<b>Assignatures obligatòries de 1r curs</b> .....	15
Didàctica General .....	15
Psicologia de l'Educació i Desenvolupament en l'Edat Escolar .....	18
Llengua, Literatura i la seva Didàctica .....	21
Educació Artística i la seva Didàctica .....	24
Noves Tecnologies Aplicades a l'Educació .....	28
Matemàtiques i la seva Didàctica .....	31
Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural .....	34
Teories i Institucions Contemporànies de l'Educació .....	36
<b>Assignatures obligatòries de 2n curs</b> .....	39
Pràctiques I .....	39
Idioma Estranger i la seva Didàctica I (Llengua anglesa) .....	41
Morfosintaxi i Semàntica de la Llengua anglesa.....	43
Bases Psicopedagògiques de l'Educació Especial .....	45
Organització del Centre Escolar.....	48
<b>Assignatures obligatòries de 3r curs</b> .....	51
Pràctiques II .....	51
Sociologia de l'Educació .....	52
Idioma Estranger i la seva Didàctica II (Llengua anglesa) .....	55
Lingüística (Ll. anglesa) .....	56
Educació Física i la seva Didàctica .....	58
Fonètica (Ll. anglesa) .....	60

## Presentació

Benvolgut/da estudiant:

Amb aquestes quatre ratlles de presentació s'enceta la «Guia de l'estudiant» per al curs 2002-03 en la qual trobaràs els aspectes bàsics per orientar-te en la teva activitat a la Facultat d'Educació.

Si ets un nou estudiant del nostre centre, et donem la benvinguda i et recomanem vivament la lectura de la «Guia». Si ja ets estudiant de cursos anteriors també et fem la mateixa recomanació perquè cada curs hi ha novetats i modificacions respecte de la «Guia» anterior.

La part central de la «Guia» són els programes de les assignatures obligatòries, amb el nom dels professors que les imparteixen, les metodologies, bibliografies i sistemes d'avaluació. Val la pena que a l'inici de curs facis una bona lectura dels programes que cursaràs per fer-te una idea de l'enfocament, les temàtiques i les tasques que hauràs de realitzar. Un cop iniciat el curs, la «Guia» et servirà de referència constant: tingues en compte també que al mes de febrer canviaràs d'assignatures i en començaràs de noves. També has de tenir en compte que els nostres estudis són de caràcter presencial. En aquest sentit, l'assistència continuada a classe és un factor que es valora per part del professorat.

Però també és molt important que repassis la informació referent a l'organització de la Facultat d'Educació de la Universitat de Vic, així com tota la informació que et cal saber per entendre el funcionament del Pla d'Estudis perquè d'aquesta manera podràs triar i canalitzar els teus interessos personals amb més coneixement de causa. Aquesta «Guia» es complementa amb el volum que conté la informació de les assignatures optatives i de lliure elecció per als estudiants de 2n i 3r. curs de les diferents especialitats de Mestre i de la resta d'estudis de la Facultat d'Educació.

Esperem que la «Guia» et sigui d'utilitat i et recomanem que la tinguis sempre a mà per poder-la consultar. Finalment, et desitgem un bon curs acadèmic i que les previsions que professorat i personal de serveis hem planificat i que consten en aquesta «Guia de l'Estudiant» es corresponguin amb la pràctica diària amb l'objectiu d'oferir una bona formació universitària.

Antoni Tort i Bardolet  
Degà de la Facultat d'Educació

# La Facultat d'Educació

## Estructura

La Facultat d'Educació de la Universitat de Vic imparteix els següents ensenyaments:

- Mestre. Especialitat Educació Infantil
- Mestre. Especialitat Educació Primària
- Mestre. Especialitat Educació Especial
- Mestre. Especialitat Llengua Estrangera
- Mestre. Especialitat d'Educació Física
- Educació Social
- Llicenciatura de Psicopedagogia
- Llicenciatura de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport

Les unitats bàsiques de docència i recerca de la Facultat són els Departaments, que agrupen els professors d'una mateixa àrea disciplinària. Actualment hi ha sis Departaments:

- Departament de Ciències i Ciències Socials
- Departament de Ciències de l'Educació
- Departament d'Educació Especial
- Departament d'Educació Infantil
- Departament d'Expressions
- Departament de Filologia

Al capdavant de cada Departament hi ha un professor/professora que exerceix de coordinador.

## Òrgans de govern

### El Deganat

La gestió ordinària en el govern i administració de la Facultat correspon al Deganat, constituït pels següents membres:

- Antoni Torr i Bardolet, degà
- Sebastià Riera i Cusí, cap d'Estudis
- Pere Pujolàs i Maset, coordinador dels estudis d'Educació Social
- Coordinador dels estudis de Psicopedagogia (pendent de nomenament)
- Joan Soler i Mata, coordinador dels estudis de Mestre

### El Consell de Direcció

És l'òrgan col·legiat de govern de la Facultat.

Està constituïda per:

- El degà de la Facultat, que la presideix.
- La resta de membres del deganat de la Facultat.
- Els caps de departament.

## Departaments, professorat i professionals dels serveis

### *Departament de Ciències i Ciències Socials*

- Cap:* Josep Casanovas i Prat  
*Professors:* Miquel Caballeria i Suriñach  
Pau Casañas i Xuriach  
Agustí Comella i Cayuela  
Elisenda Jaumira i Areñas  
Marta Marimon i Martí  
Jordi Martí i Feixas  
Montserrat Martín i Horcajo  
Francesc Marín i Serrano  
Joan Mir i Tubau  
Santiago Ponce i Viver  
Ramon Rial i Carbonell  
Sebastià Riera i Cusí  
Andreu Roca i Prat  
Jacint Torrents i Buxó  
Joan Vancells i Flotats

### *Departament de Ciències de l'Educació*

- Cap:* Esther Fatsini Matheu  
*Professors:* Jaume Carbonell i Sebarroja  
Isabel Carrillo i Flores  
Eulàlia Collelldemont i Pujadas  
Julio Figueroa  
Rosa Guitart i Aced  
Cristina Jurado i Verdaguer  
Ramon Plandiura i Vilacís  
Anna Pujol i Costa  
Sònia Reig i Orta  
Josep Santacreu i Tañà  
Àngel Serra i Jubany  
Núria Simó i Gil  
Ramon Sitjà i Domènech  
Joan Soler i Mata  
Antoni Tort i Bardolet  
Joan Vera i Saucedo  
Jordi Verdaguer i Gorchs

### *Departament d'Educació Especial*

- Cap:* (Pendent de nomenament)  
*Professors:* Jaume Carbonés i López  
Isabel Carrera i Blancafort  
Montserrat Castells i Clota  
Manel Dionís Comas i Mongay  
Nilda Estrella i Sayag

Josep Font i Roura  
Assumpció Guillén i Font  
José Ramón Lago Martínez  
Olga Pedragosa i Xuclà  
Pere Pujolàs i Maset  
Gemma Riera i Romero  
Ramon Riera i Euras  
M. Rosa Roca i Tafià  
Robert Ruiz i Bel  
Joan Sala i Baiget

*Departament d'Educació Infantil*

*Cap:* Àngel Alsina i Pastells  
*Professors:* Irene Balaguer i Felip  
Montserrat Benlloch i Burrull  
M. Carme Bernal i Creus  
Miquel Casadevall i Ginestet  
Providència Dauí i Moreso  
Núria Franc i Batlle  
M. Teresa Feu i Vidal  
Eva Mayo i Rodríguez  
Maite Pujol i Mongay  
Neus Sol i Mauri

*Departament d'Expressions*

*Cap:* Miquel Pérez i Mas  
*Professors:* Joan Arumí i Prat  
Sebastià Bardolei i Mayola  
Xavier Codina i Grossmann  
Eduard Comerma i Torras  
José Luis López del Amo  
Gil Pla i Campàs  
Eduard Ramírez i Banzo  
Carles Romagosa i Vidal  
Dolors Rusiñol i Cirera  
Marta Solà i Serrabou  
Lluís Solé i Sala  
Gemma Torras  
Josep Vernis i Burés  
Arnau Vernis i Llambias

*Departament de Filologia*

*Cap:* Teresa Puntí i Jubany  
*Professors:* Francesc Codina i Valls  
Jordina Coromina i Subirats  
Marta Corominas i Salom  
Assumpta Fargas i Riera  
Josep Gallart i Bau  
Núria Medina i Casanovas

Carme Rubio i Larramona  
Josep Tió i Casacuberta  
Ricard Torrents i Bertrana  
Anna Vallbona i González

*Coordinació Pràctiques:* Providència Daufí i Moreso

**Professionals dels Serveis**

*Secretaria Acadèmica:* Elisabet Vila i Sala  
*Secretària de Direcció:* Dolors Ruiz i Zafra  
*Secretària de Pràctiques:* Dolors Muñoz i Vilaseca  
*Secretària auxiliar:* Rosa M. Guix i Godayol

## Calendari acadèmic

### 1r curs

Rebuda dels estudiants: 30 de setembre a les 9h (grups Matf) i a les 15h (grup Tarda)

Docència 1r quadrimestre: del 30 de setembre de 2002 al 24 de gener de 2003

Exàmens:

1<sup>a</sup> convocatòria: del 27 de gener al 7 de febrer de 2003

2<sup>a</sup> convocatòria: del 30 de juny al 4 de juliol de 2003

Estada a una escola: del 10 de al 21 de febrer de 2003

Docència 2n quadrimestre: del 24 de febrer al 6 de juny de 2003

Exàmens:

1<sup>a</sup> convocatòria: del 16 al 27 de juny de 2003

2<sup>a</sup> convocatòria: de l'1 al 12 de setembre de 2003

### 2n i 3r curs

Docència 1r quadrimestre: del 23 de setembre al 13 de desembre de 2002

(Assig. optatives i lliure elecció: del 30 de setembre al 13 de desembre de 2002)

Exàmens:

1<sup>a</sup> convocatòria: del 16 de desembre de 2002 al 8 de gener de 2003

2<sup>a</sup> convocatòria: del 30 de juny al 4 de juliol de 2003

Pràctiques I i II: del 9 de gener al 28 de febrer de 2003

Docència 2n quadrimestre: del 10 de març al 6 de juny de 2003

Exàmens:

1<sup>a</sup> convocatòria: del 16 al 27 de juny de 2003

2<sup>a</sup> convocatòria: de l'1 al 12 de setembre de 2003

### Dies festius:

12 d'octubre de 2002, dissabte, festa estatal (Mare de Déu del Pilar)

1 de novembre de 2002, divendres, Tots Sants

6 de desembre de 2002, divendres, festa estatal (Dia de la Constitució)

22 d'abril de 2003, dimarts, pont

23 d'abril de 2003, dimecres, Sant Jordi, Festa patronal de la UV

1 de maig de 2003, dijous, festa estatal (Festa del Treball)

2 de maig de 2003, divendres, pont

9 de juny de 2003, dilluns, Segona Pasqua

24 de juny de 2003, dimarts, Sant Joan

5 de juliol de 2003, dissabte, Festa Major de Vic

11 de setembre de 2003, dijous, Diada Nacional de Catalunya

### Vacances:

Nadal: del 21 de desembre de 2002 al 7 de gener de 2003, ambdós inclosos.

Setmana Santa: del 14 al 23 d'abril de 2003, ambdós inclosos

(inclouen el pont del 22 d'abril i el dia de Sant Jordi)



## Organització dels Ensenyaments

### Pla d'Estudis

D'acord amb el Pla d'Estudis, els ensenyaments de Mestre, especialitat de Llengua Estrangera, s'organitzen en tres cursos de dos quadrimestres cadascun amb un total de 207 crèdits, entre els quals n'hi ha de teòrics i de pràctics. Cada quadrimestre té una durada de 15 setmanes lectives.

Els 207 crèdits estan distribuïts de la següent manera:

Matèries Troncals i Obligatòries:	168 crèdits
Matèries Optratives:	18 crèdits
Matèries de Lliure Elecció:	21 crèdits

Dins la carrera es contemplen uns períodes de pràctiques d'ensenyament en centres escolars que suposen per a l'estudiant un 15% de la càrrega lectiva global dels seus estudis.

### Ordenació temporal de l'ensenyament

PRIMER CURS COMÚ	C.A.	Quadrimestre Grup B (tarda)
Didàctica general	10,5	Anual
Psicologia de l'Educació i del Desenvolup. en l'Edat Escolar	9	Anual
Llengua, Literatura i la seva Didàctica	12	Anual
Educació Artística i la seva Didàctica	13,5	Anual
Noves Tecnologies Aplicades a l'Educació	4,5	1r
Matemàtiques i la seva Didàctica	4,5	2n
Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural	6	2n
Teories i Institucions Contemporànies de l'Educació	6	1r

SEGON CURS	C.A.	Quadrimestre Grup B (tarda)
Pràctiques I	15	Anual
Organització del Centre Escolar	4,5	3r
Bases Psicopedagògiques de l'Educació Especial	8	Anual
Idioma Estranger i la seva Didàctica I	12	Anual
Morfosintaxi i Semàntica de la Llengua Anglesa	12	Anual

TERCER CURS	C.A.	Quadrimestre Grup B (tarda)
Pràctiques II	15	Anual
Sociologia de l'Educació	6	6è
Idioma Estranger i la seva Didàctica II	10	Anual
Lingüística (Ll. Anglesa)	9	Anual
Educació Física i la seva Didàctica	4,5	5è
Fonètica (Ll. Anglesa)	6	5è

# Assignatures obligatòries de primer curs

## Didàctica General

PROFESSOR: Ramon SITJÀ i DOMÈNECH

Anual. 10,5 crèdits

### OBJECTIUS:

L'assignatura de Didàctica General té com a objectius bàsics:

- a) Identificar i analitzar els aspectes principals que configuren el treball docent.
- b) Viure i reflexionar sobre els fenòmens que es produeixen a l'aula d'una escola, a través de la realització de pràctiques.
- c) Conèixer, aplicar i jutjar estratègies, metodologies i recursos que permetin afrontar aquest procés.

Aquests aspectes impliquen posar en contacte els estudiants amb la realitat escolar amb l'ajuda de coneixements científics i culturals, i amb instruments pràctics tot entenent l'escola com un fenomen educatiu complex que es relaciona amb l'entorn social i amb les diverses expressions de la vida quotidiana.

Impliquen també una coordinació d'estratègies de treball interdisciplinari connectades als diversos treballs i iniciatives pedagògiques que duen a terme els estudiants en aquesta assignatura i en les altres que cursen durant el primer i segon quadrimestre. S'establiran, doncs, propostes de treball conjunt amb la resta d'assignatures que coincideixin en els mateixos quadrimestres.

L'assignatura de Didàctica General inclou dins de la seva programació 15 de dies d'estada en una escola per tal de mantenir el contacte amb la realitat educativa des del primer curs de la carrera. L'estada es realitzarà a mig curs i l'estudiant assistirà a l'escola assignada en l'horari de 9 a 17h, sense classes a la Facultat.

### CONTINGUTS:

Els continguts que es detallen a continuació articulen el programa de l'assignatura a l'entorn de nuclis temàtics que l'estudiant cal que relacioni per entendre de quina manera el docent organitza la seva pràctica.

1. Introducció
  - 1.1. Què és la Didàctica?
  - 1.2. Acció educativa
2. Les finalitats educatives
  - 2.1. Necessitats educatives de la societat actual
  - 2.2. Finalitats de l'educació avui
3. L'escola
  - 3.1. Característiques de l'escola. Context escolar.
  - 3.2. Estructura de l'escola. Sistema Educatiu
  - 3.3. Models d'escola
4. Fer de mestre
  - 4.1. L'actuació del mestre: experiència, pràctica i teoria docent, expectatives
  - 4.2. L'equip de mestres
  - 4.3. La presa de decisions davant el coneixement escolar
  - 4.4. La tutoria
5. L'infant i el grup-classe
  - 5.1. Atenció a la diversitat
  - 5.2. Agrupament d'alumnes

- 5.3. L'ambient de classe :
  - 5.3.1. Relacions mestre/alumnat
  - 5.3.2. Relacions entre alumnat
- 6. Currículum escolar i avaluació
  - 6.1. Models d'ensenyament/ aprenentatge i currículum
  - 6.2. El currículum com a procés de presa de decisions
  - 6.3. Anàlisi dels components del currículum
  - 6.4. Paper de l'avaluació a l'escola
- 7. Tema Transversal: Estratègies per ensenyar i aprendre
 

Aquest tema es treballarà al llarg del curs a través del projecte de recursos didàctics per treballar a l'aula:

  - 7.1. Recursos educatius
  - 7.2. Metodologies de treball a l'aula
  - 7.3. Planificació didàctica. Sequències didàctiques
- 8. L'estada a l'escola: observació de la pràctica d'aula
 

Els diferents temes del curs treballaran elements de reflexió per estudiar:

  - 8.1. Característiques dels infants, relacions dins del grup
  - 8.2. Relacions mestres-alumnat
  - 8.3. Metodologies i estratègies didàctiques

#### METODOLOGIA:

En l'assignatura es faran servir diferents estratègies didàctiques: conferències, estades, visionatge de films, exposició de materials, treball en grup, sortides, ús de tècniques de recollida d'informació, etc. Cal destacar també que des de l'assignatura de Didàctica General es supervisaran les Pràctiques, realitzades durant dues setmanes en una escola. Durant aquest període s'utilitzaran tècniques d'observació que ajudin a descriure aspectes relatius a la vida d'un centre. En el moment oportú es facilitarà bibliografia específica per a cada tema i, si s'escau, es distribuïran materials fotocopiats.

#### AVALUACIÓ:

- Dues proves escrites.
- Realització d'una Reflexió Personal Individual que reculli les idees clau de cada tema establint relacions amb les diferents fonts d'informació treballades: lectures, experiències viscudes, aspectes de la vida quotidiana.
- Realització d'un Informe de l'estada a l'escola.
- Treball en grup sobre un tema relacionat amb el programa de l'assignatura. Aquest treball s'haurà d'exposar a la classe.
- Es valorarà també la participació activa en el desenvolupament de les sessions de treball i en les diverses activitats.

#### BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

- Antúnez, S. et al. *Del projecte educatiu a la programació d'aula*, Barcelona: Graó, 1991.
- Barnes, D. *De la comunicació al currículum*, Madrid: Aprendizaje: Visor, 1994.
- Calatayud, E.; Palanca, O. *L'avaluació a l'educació primària*, Valencia: Octaedro, 1994.
- Cano, M. I., Lledó, A. *Espacio, comunicación y aprendizaje*, Sevilla: Díada, 1995.
- Carlson, J. Thorpe, C. *Aprender a ser maestro*, Barcelona: Martínez Roca, 1987.
- Cela, J; Palou, J. *Amb veu de mestre*, Barcelona: Eds. 62/Rosa Sensat, 1993.
- Coll, C. et al. *Los contenidos en la reforma. Enseñanza y aprendizaje de conceptos, procedimientos y actitudes*, Madrid: Aula XXI, 1992.
- Connell, R. W. *Escuelas y justicia social*, Madrid: Morata, 1997.

- Egan, K. *Fantasia e imaginación: su poder en la enseñanza*, Madrid: MEC/Morata, 1994
- Elliot, J. *Pràctica recerca i teoria en educació*, Vic: Eumo Editorial, 1989.
- Franch, J. et al. *El grup-classe: un potencial educatiu fonamental*. Vic: Eumo Editorial, 1991.
- Fullan, M. i Hargreaves, A. *¿Hay algo por lo que merezca la pena luchar en la escuela?* Sevilla: Publicaciones M.C.E.P., 1997.
- Gimeno, J.; Pérez, A. *Comprender y transformar la enseñanza*, Madrid: Morata, 1992
- Nova, J. D.; Gowin D. B. *Aprendiendo a aprender*, Barcelona: Martínez Roca, 1988.
- Parcerisa, A. *Materiales curriculares. Cómo elaborarlos, seleccionarlos y usarlos*, Barcelona: Graó, 1996.
- Rosales, C. *Didáctica. Núcleos fundamentales*, Madrid: Narcea, 1988.
- Rué, J. El treball cooperatiu. *L'organització social de l'ensenyament i l'aprenentatge*, Barcelona: Barcanova, 1991.
- Sáenz, O. (dir.) *Didáctica general. Un enfoque curricular*, Alcoi: Marfil, 1994.
- Salgueiro, A. *Saber docente y práctica cotidiana*, Barcelona: Octaedro, 1998
- Torres, J. *Globalización e interdisciplinariedad: el currículum integrado*, Madrid: Morata, 1994.
- Torrents, *Aprender a enseñar a aprender*, Vic: Eumo Editorial, 1988.
- Zabala, A. *La pràctica educativa. Com ensenyar*, Barcelona: Graó, 1995.

A banda de la bibliografia específica per a cada apartat del programa, es consultaran regularment les revistes «Guix», «Cuadernos de Pedagogía», «Aula» i «Perspectiva Escolar».

## Psicologia de l'Educació i del Desenvolupament en l'Edat Escolar

PROFESSORAT: Anna PUJOL i COSTA  
Àngel SERRA i JUBANY

Anual. 9 crèdits

### OBJECTIUS GENERALS:

Aquesta assignatura es proposa vincular dos gran àmbits d'estudi de la psicologia: la psicologia de l'educació i la psicologia del desenvolupament.

L'objectiu d'aquesta assignatura és el de conèixer, des de diferents perspectives, com i quins són els canvis globals que es produeixen en el desenvolupament de l'ésser humà des que neix fins a l'etapa de l'adolescència i comprendre el procés d'ensenyament i aprenentatge i els factors psicosocials que hi intervenen.

Tenint en compte el context educatiu en què ens trobem, la relació entre aquests dos coneixements ha de permetre l'efectivitat del procés d'aprenentatge i la intervenció psicològica i educativa.

### CONTINGUTS:

- 1.- La Psicologia: concepte, aproximació històrica, tendències, àmbits d'estudi.
- 2.- Les teories sobre el desenvolupament
- 3.- Les teories psicològiques de l'aprenentatge
- 4.- El desenvolupament abans de néixer
- 5.- El nou-nat
- 6.- Desenvolupament psicològic en la primera infància (0-2 anys)
  - Creixement físic i desenvolupament psicomotor fins als 2 anys
  - Desenvolupament cognitiu durant els dos primers anys
  - Desenvolupament socioafectiu durant la primera infància
- 7.- Desenvolupament i aprenentatge en l'etapa d'educació infantil (2-5 anys)
  - Desenvolupament físic i psicomotor
  - Desenvolupament intel·lectual i processos cognitius
  - Desenvolupament del llenguatge
  - Desenvolupament emocional i afectiu
  - Conducta social i desenvolupament de normes i valors
  - Desenvolupament de la personalitat
- 8.- Desenvolupament i aprenentatge en l'etapa d'educació primària (6-12 anys)
  - Processos cognitius i desenvolupament intel·lectual
  - Coneixement social i desenvolupament de normes i valors
  - Desenvolupament psicosexual
  - Desenvolupament de la personalitat
- 9.- Determinants de l'aprenentatge
  - Capacitat intel·lectual
  - Motivació
  - Mètodes d'ensenyar a pensar
  - Personalitat
  - Interacció professor/a-estudiant
  - Estructura i processos de l'aula
  - Habilitats socials
- 10.- La família com a context de desenvolupament dels fills

- Fites i estratègies de socialització entre pares i fills
- Les relacions entre germans
- L'estimulació afectiva i cognitiva
- Família i escola: pares i professors

#### 11.- Mètodes d'investigació en Psicologia

#### METODOLOGIA:

La metodologia de treball de l'assignatura combina els aspectes més conceptuals amb la reflexió grupal i l'aplicació pràctica de coneixements.

#### AVALUACIÓ:

La nota final de l'assignatura estarà formada per:

5 % - Assistència i participació a les classes

10% - Ressenya d'un llibre de psicologia del desenvolupament o de psicologia educativa.

60 % - Dues proves escrites, una en cada quadrimestre referents a:

- . Contingut del temari.

- . Lectura obligada de dos llibres, un de Psicologia del desenvolupament (primer quadrimestre) i l'altre de Psicologia educativa (segon quadrimestre).

25 % - Treball d'observació i estudi del procés d'aprenentatge i desenvolupament evolutiu d'un nen o nena.

Per aprovar l'assignatura cal aprovar tots els treballs i exàmens.

#### LECTURES OBLIGATÒRIES:

Cada estudiant/a haurà de llegir obligatòriament dos llibres, a escollir d'entre els següents àmbits:

##### 1. Àmbit de la Psicologia del desenvolupament

Osterrieth, P.: *Psicología infantil*. Madrid: Morata, 1991

Thompson, J.: *Infancia natural*. Barcelona: Blume, 1997

Triadó, C.: *Psicología evolutiva*. Vic: Eumo Editorial, 1998.

##### 2. Àmbit de la Psicologia educativa

Bornas, X. *Desenvolupament de l'autonomia personal*. Vic: Eumo Editorial, 1992.

Goleman, D. *Inteligencia emocional*. Barcelona: Kairós, 1996.

Lipman, M. *Filosofia a l'escola*. Vic: Eumo Editorial, 1991.

Novak, J. *Conocimiento y aprendizaje*. Madrid: Alianza Editorial, 1998.

Pozo, Ignacio: *Aprendices y maestros*. Madrid: Alianza Editorial, 1999

Rogers, C.R. *Libertad y creatividad en la educación*. Barcelona: Paidós, 1986

Toro, J. *Mitos y errores educativos (castigo, sobreprotección...)*. Barcelona: Martínez Roca, 1981

Delval, J. *Crecer y pensar*. Barcelona: Paidós.

#### BIBLIOGRAFIA GENERAL:

Beltran, J. i altres: *Psicología de la educación*. Madrid: Eudema Universidad, 1987.

Beltran, Jesús i altres: *Procesos, estrategia y técnicas de aprendizaje*. Madrid: Síntesis, 1993.

Bettelheim, B. *No hay padres perfectos*. Barcelona: Crítica, 1988.

Coll, C. ; Marchesi, A.; Palacios, J. (comps.) *Desarrollo psicológico y Educación, I. Psicología evolutiva*. Madrid: Alianza Editorial, 1990.

Delval, Juan: *Psicología del desarrollo*. Madrid: Siglo XXI, 1994.

Garber, S.; Garber, M. i Spizmen, R.: *Portarse bien*. Barcelona: Medici, 1989.

Harris, P.L.: *Los niños y las emociones*. Madrid: Alianza Editorial, 1992.

- Michelson, L. i altres: *Habilidades sociales en la infancia (Evaluación y tratamiento)*. Barcelona: Martínez Roca, 1987.
- Palacios, J.; Marchesi, A. i Coll, C. (comp.): *Desarrollo psicológico y educación*. Madrid: Alianza Editorial, 1999.
- Palacios, J. Marchesi, A.; Carretero, M: *Psicología evolutiva 2. Desarrollo cognitivo y social del niño*. Madrid: Alianza Editorial, 1999.
- Palmero, F. i Fernández-Abascal, E.G. (coords.): *Emociones y salud*. Barcelona: Ariel, 1999.
- Pierce, J.M.: *Aprendizaje y cognición*. Barcelona: Ariel, 1998.
- Puente, Anibal: *Cognición y aprendizaje*. Madrid: Pirámide, 1998.
- Rodrigo, M.J. i Palacios, J.: *Familia y desarrollo humano*. Madrid: Alianza Editorial, 1998.
- Tapia, J.A.: *Motivación y aprendizaje en el aula*. Madrid: Santillana, 1991.
- Thompson, J.: *Infancia natural*. Barcelona: Blume.
- Trianes, M.V.: *Estrés en la infancia*. Madrid. Narcea, 1999.
- Zabala, A. *La pràctica educativa*. Barcelona: Graó, 1995.
- Woolfolk, Anita: *Psicología educativa*. Mèxic: Prentice Hall, 1999.



## Llengua, Literatura i la seva Didàctica

### Didàctica de la Llengua i la Literatura

PROFESSORA: Teresa PUNTÍ i JUBANY

Anual. 12 crèdits.

#### OBJECTIUS:

Els objectius bàsics del curs són, d'una banda, dotar els estudiants dels elements teòrics mínims que els permetin entendre i prendre consciència de la complexitat de les habilitats lingüístiques i del sistema de la llengua i, d'una altra banda, proporcionar-los criteris i estratègies adequats per als seu ensenyament-aprenentatge a l'escola.

#### CONTINGUTS:

##### A. *Escola i aprenentatges lingüístics.*

1. Societat, llengua i escola. Multilingüisme i situacions de llengües en contacte. La variació lingüística: varietats associades als usos (registres) als usuaris (dialectes).
2. El paper de l'escola en relació a l'adquisició de les llengües i de la varietat comuna o estàndard. La norma lingüística. El contrast català-castellà. La interferència. Anàlisi d'errors.
3. L'ensenyament del català i en català: visió històrica.
4. Bases psicolingüístiques, sociolingüístiques i organitzatives de l'aprenentatge natural i acadèmic de la L1 i de la L2; l'educació bilingüe i la immersió lingüística.

##### B. *L'enfocament comunicatiu de l'ensenyament de la llengua:*

1. La programació general de l'àrea de llengua (català, castellà i llengües estrangeres) segons l'ordenació curricular:
  - 1.1 Els eixos del treball de llengua: ús i comunicació i treball sistemàtic.
    - 1.1.1 Les habilitats lingüístiques en el treball d'ús i comunicació.
    - 1.1.2 La gramàtica, el lèxic, la fonètica i l'ortografia en el bloc del treball sistemàtic.
  2. Tècniques i recursos per al treball de llengua a l'escola:
    - 2.1 Punts de partida per al treball de llengua: textos, imatges, jocs, situacions comunicatives, etc.
    - 2.2 Els diferents tipus d'activitats: d'aprenentatge i d'avaluació, orals i escrites, perceptives i productives, obertes i tancades, inductives i deductives, individuals i col·lectives. Seqüències didàctiques, projectes i tallers.
    - 2.3 Les eines bàsiques per al mestre: el folklore, els repertoris de recursos orals i escrits, els aparells audiovisuals i informàtics, els llibres de text, les gramàtiques, els diccionaris i els vocabularis, les revistes especialitzades, etc.
3. El text en l'enfocament comunicatiu de l'ensenyament de la llengua:
  - 3.1 El text com a unitat de comunicació. Les propietats del text: adequació, cohesió i coherència.
  - 3.2 La diversitat textual: tipologies textuales, classificació dels textos segons el canal, l'àmbit d'ús, etc.
  - 3.3 Característiques de la llengua oral i de la llengua escrita.
  - 3.4 Anàlisi de produccions orals i escrites.

##### C. *Les habilitats lingüístiques:*

1. Les habilitats perceptives:
  - 1.1 La comprensió oral a l'escola: programació, metodologia, recursos i observació-avaluació.
  - 1.2 El procés lector i les habilitats implicades en la lectura.
    - 1.2.1 La comprensió lectora. El text literari.

- 1.2.2 El treball de lectura a l'escola: programació, metodologia, recursos i observació-avaluació.
- 2. Les habilitats productives:
  - 2.1 L'expressió oral a l'escola: programació, metodologia, recursos i observació-avaluació.
  - 2.2 El procés de composició escrita i les habilitats implicades en l'escriptura.
    - 2.2.1 La composició escrita.
    - 2.2.2 El treball d'expressió escrita a l'escola: programació, metodologia, recursos i observació-avaluació.
- 3. La integració del treball sistemàtic (gramàtica, lèxic, fonètica i ortografia) en el treball de lectura i de l'escriptura.

#### AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es basarà, d'una banda, en un treball de recerca, i de l'altra, en la valoració de les activitats pràctiques realitzades al llarg del curs i de les proves parcials que s'acordin, les quals poden ser recuperades en un examen final.

#### BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

##### *Apartat A)*

- Actes del 2n simposi sobre l'ensenyament del català a no-catalanoparlants*, 2 vols. Vic: Eumo Editorial, 1991-1992.
- Artigal, J.M. *La immersió a Catalunya*, Vic: Eumo Editorial, 1989.
- Bibiloni, G. *Llengua estàndard i variació lingüística*. València: Edicions 3 i 4, 1997.
- Boix, E; Vila, FX. *Sociolingüística de la llengua catalana*. Barcelona: Ariel, 1998.
- López del Castillo, L. *Llengua estàndard i nivells de llenguatge*, Barcelona: Laia, 1976.
- Payrató, L. *Català col·loquial*. València: Universitat de València, 1996.
- Payrató, L. *La interferència lingüística. Comentari i exemples català-castellà*. Barcelona: Curial Edicions catalanes-Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1985.
- Tió, J. *L'ensenyament del català a no-catalanoparlants*. Vic: Eumo Editorial, 1981.
- Vila, I. (coord.). *Bilingüisme i educació*. Barcelona: Ediuoc/Proa, 1998.

##### *Apartat B)*

- Bassols, M. i Torrent, A. *Models textuals*. Vic: Eumo Editorial, 1996.
- Camps, A. (ed.). *Text i ensenyament*. Barcelona: Barcanova, 1990.
- Cassany, D. *Ensenyar llengua*. Barcelona: Graó, 1998.
- Castellà, J.M. *De la frase al text*. Barcelona: Empúries, 1992.
- Codina, F.; Coromina, E.; Fargas, A.; Fornols, J. *Llengua i comunicació 3/4*. Vic: Eumo Editorial, 1997.
- Coromina, E.; Casacuberta, X.; Quintana, D. *El treball de recerca*. Vic: Eumo Editorial, 2000.
- Cuenca, M.J. *Teories gramaticals i ensenyament de llengües*. València: Tàndem, 1992.
- Disseny curricular. Ensenyament Primari*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1990.
- Tusón, J. *L'escriptura*. Barcelona: Empúries, 1996.

##### *Apartat C)*

- Camps, A. et al. *L'ensenyament de l'ortografia*. Barcelona: Graó, 1989.
- Camps, A. *L'ensenyament de la composició escrita*. Barcelona: Barcanova, 1994.
- Camps, A. *La gramàtica a l'escola bàsica*. Barcelona: Barcanova, 1985.
- Cassany, D. *Construir l'escriptura*. Barcelona: Empúries, 2000.
- Cassany, D. *Descriure escriure*. Barcelona: Empúries, 1993.
- Cassany, D. *La correcció del treball escrit*. Vic: Eumo Editorial, 1989.
- Cassany, D. *La cuina de l'escriptura*. Barcelona: Empúries, 1993.
- Cassany, D. *Reparar l'escriptura*. Barcelona: Graó, 1993.

- Colomer, T (ed.) *Ajudar a llegir*. Barcelona: Barcanova, 1992.
- Colomer, T; Camps, A. *Ensenyar a llegir, ensenyar a comprendre*. Barcelona: Ed. 62, 1991.
- Díaz, E i altres. *Llegir, comprendre i aprendre*. Vic: Eumo Editorial, 1999.
- Jolibert, J. *Formar infants productors de textos*. Barcelona: Graó, 1992.
- López del Castillo, L. *Llenguatge*. Barcelona: Casals, 1977.
- Ruaix, J. *El català en fitxes/1. Fonètica i ortografia*. Moià: Ed. de l'autor, 1987.
- Ruaix, J. *El català en fitxes/2. Morfologia i sintaxi*. Moià: Ed. de l'autor, 1987.
- Ruaix, J. *El català en fitxes/3. Lèxic i estilística*. Moià: Ed. de l'autor, 1989.
- Serafini, M.T. *Cómo se escribe*. Barcelona: Paidós, 1996.
- Serafini, M.T. *Cómo se estudia*. Barcelona: Paidós, 1991.
- Solé, I. *Estrategias de lectura*. Barcelona: Graó, 1992.

#### *Recursos*

- Bassa, R. et al. *Diccimots. El diccionari a l'escola*. Ciutat de Mallorca: Moll, 1992.
- Bassa, R. et al. *Lexijocs. El lèxic a l'escola*. Ciutat de Mallorca: Moll, 1992.
- Rodari, G. *Gramàtica de la fantasia*. Barcelona: Columna, 1996.
- Badia, D., Vilà, M. *Jocs d'expressió oral i escrita*. Vic: Eumo Editorial, 1984.
- Bigas, M.; Camps, A.; Milian, M. *Jocs de llenguatge. Jocs d'expressió (2)*. Barcelona: Teide, 1985.
- Sunyol, V. *Màquines per a escriure*. Vic: Eumo Editorial, 1992.

#### *Publicacions periòdiques*

- Articles de Didàctica de la Llengua i de la Literatura  
 COM ensenyar català als adults  
 Escola Catalana  
 Guix  
 Llengua i ús  
 Pratiques  
 Textos de Didáctica de la Lengua y la Literatura

**Educació Artística i la seva Didàctica**  
Expressions Artístiques: Musical, Plàstica i Audiovisual

PROFESSORAT: Arnau VERNIS i LLAMBIAS  
Miquel PÉREZ i MAS  
Lluís SOLÉ i SALA

Anual. 13,5 crèdits

**OBJECTIUS:**

- Donar a conèixer les tècniques, els codis i els procediments que permetin a l'estudiant dur a terme una educació a l'aula a través de les expressions musicals, plàstiques i audiovisuals.
- Formar els estudiants per tal que rebin, processin i utilitzin correctament els missatges artístics perquè siguin assumits i duts a la pràctica amb llibertat, d'una manera intel·ligent i crítica.

**CONTINGUTS:**

**Bloc 1 - MÚSICA:**

1. Coneixements per a la pràctica dels elements bàsics del llenguatge musical. Implicacions didàctiques.  
Repertori:
  - 1.1 Signes generals i llur significat.
  - 1.2 Aspectes rítmics.
  - 1.3 Aspectes mètrics.
  - 1.4 Aspectes melòdics.
  - 1.5 Coneixement a través del cant en comú d'un repertori de cançons, tradicionals catalanes i d'altres, prou significatiu des del punt de vista cultural i també tenint present la futura professió dels estudiants. Comentari i situació puntual de cada cançó. Educació de la veu: principis bàsics.
2. Música, cultura i societat:
  - 2.1 Presència de la música en la societat.
    - 2.1.1 Nocions de caire teòric:  
Quina presència té la música en el nostre entron. Quina funcionalitat se li atribueix. Quin tractament se li dona. Quina importància se li reconeix en la vida sobretot cultural de la nostra societat. Quina missió de li confia, individualment i socialment, segons els pobles i les cultures.
    - 2.1.2 Pràctica:
      - a) Aportar experiències observades directament, viscudes, referenciades, sobre qualsevol manifestació de caràcter musical en la societat actual.
      - b) Posada en comú: presentació, ordenació i aclariments sobre el material aportat.
3. Música: Projecció didacticopedagògica:
  - 3.1 Repàs esquemàtic dels valors pedagògics i didàctics de la música:
    - 3.1.1 Nocions de caire teòric:
      - 1) Facultats psíquiques i físiques principals de la persona que la música sol activar coordinadament des del moment de la seva creació fins a la seva darrera manifestació. Reflexió particular sobre la contribució de la música en el desenvolupament harmònic de totes les facultats en l'educand.
        - a) Àrea psíquica: creació; conceptes; lògica; sensacions; emocions.
        - b) Àrea corporal: els sentits; la veu; el silenci i el so físics; la motricitat i l'eurítmia; el domini i la llibertat corporals.
        - c) Àrea social: l'expressivitat; la convivència; la comunicació; la compenetració; la comprensió; la participació; la cooperació.

2) Repàs general i puntual de detalls significatius de la incidència de les cançons en l'educació global de la persona i la comunitat.

3.2.2 Pràctica:

Anàlisi de cançons que tenen com a centre d'interès la infantesa, sota el punt de vista dels seus valors pedagògics i didàctics.

## Bloc 2 - PLÀSTICA:

1. Estructuració de la plàstica com a llenguatge:

- 1.1 Elements bàsics: l'espai i el pla.
- 1.2 L'espai com un tot i el pla com un límit de l'espai.
- 1.3 Límits d'espai.
- 1.4 Plans horitzontal, inclinat i vertical.

2. El punt:

- 2.1 El punt com a element gràfic mínim.
- 2.2 El punt en l'espai.
- 2.3 El punt sobre el pla.
- 2.4 Capacitat expressiva del punt.
- 2.5 Experimentació del punt sobre diferents suports, amb materials diversos i utilització de diferents eines de treball.

3. La línia:

- 3.1 Estudi de la línia com a dinàmica del punt.
- 3.2 La línia en l'espai.
- 3.3 La línia sobre el pla.
- 3.4 Capacitat expressiva de la línia: en ella mateixa o en funció del que representa.
- 3.5 Divisió dels límits de l'espai.
- 3.6 Línies tancades.
- 3.7 Lectura de formes (contorn, entorn).

4. El color:

- 4.1 Descomposició de la llum: prisma òptic.
- 4.2 Color matèria (pigmentació).
- 4.3 Colors primaris.
- 4.4 Gammes cromàtiques.
- 4.5 Comportament dels colors.
- 4.6 Exercicis de gradació del color (valors).
- 4.7 Colors càlids i colors freds.
- 4.8 Exercicis d'aplicació del color: gammes, valors i transparències.

5. Composició:

- 5.1 Entendre la composició com a ordenació subjectiva d'elements gràfics: punts-línies-formes-espais.
- 5.2 Simetries o asimetries.
- 5.3 Estructures de la composició: composicions geomètriques, orgàniques i mixtes.
- 5.4 Composició de línies que divideixen el límit de l'espai.
- 5.5 Composició de formes tancades

6. La matèria:

- 6.1 Possibilitats expressives de la matèria.
- 6.2 Textures.
- 6.3 Texturació de la matèria per a la seva manipulació.
- 6.4 Composició de textures.

7. El volum:

- 7.1 Volums en l'espai.
- 7.2 Incidència de la llum.
- 7.3 El buit com a volum interior.
- 8. Proporcions:
  - 8.1 Dimensió.
  - 8.2 Relació en les dimensions.
  - 8.3 Mòdul.
  - 8.4 Modulació de l'espai, modulació del pla.
  - 8.5 La figura humana.
- 9. Perspectiva:
  - 9.1 Concepte de distància en profunditat.
  - 9.2 Exercicis de perspectiva per proporció, situació a diferents plans.
  - 9.3 Exercicis de perspectiva en base a les línies de fuga.
  - 9.4 Exercicis de perspectiva per mitjà del color (sensació de profunditat).

### Bloc 3 - AUDIOVISUAL:

- 1. Introducció:
  - 1.1 Concepte d'imatge i comunicació.
  - 1.2 Realitat i representació.
- 2. Tecnologia dels mitjans audiovisuals:
  - 2.1 La imatge fotogràfica.
  - 2.2 La representació del moviment: el cinema.
  - 2.3 La instantaneïtat teledifusiva.
  - 2.4 L'enregistrament electrònic: el vídeo.
  - 2.5 La imatge numèrica.
- 3. El llenguatge audiovisual:
  - 3.1 El llenguatge cinematogràfic.
  - 3.2 La narració audiovisual.
  - 3.3 El "dialecte" televisiu.
  - 3.4 L'escriptura audiovisual: el guió.
- 4. Estructura de la producció audiovisual:
  - 4.1 La producció cinematogràfica i videogràfica.
  - 4.2 La producció televisiva.
- 5. Lectura de la imatge:
  - 5.1 Anàlisi de la imatge fixa.
  - 5.2 Propostes metodològiques per a l'anàlisi del film
  - 5.3 Propostes metodològiques per a l'anàlisi de la imatge publicitària.
- 6. Explotació i didàctica dels recursos audiovisuals:
  - 6.1 El potencial educatiu de la fotografia.
  - 6.2 Didàctica de la imatge en moviment.
  - 6.3 El vídeo a l'escola: eina d'aprenentatge i socialització.
  - 6.4 El vídeo didàctic: característiques.
  - 6.5 Televisió i educació.

### AVALUACIÓ:

Contínua a través de l'assistència activa i interessada i de la demostració dels coneixements específics. A més, s'hauran de realitzar exercicis específics per a cada un dels blocs que figuren en el programa. La nota final serà la mitjana de totes les notes obtingudes a partir de l'aprovació dels exercicis de cada bloc.

El Bloc 1 constarà d'una prova escrita sobre la música en la societat i la cultura, i una prova sobre la pràctica musical. El Bloc 2 s'avaluarà a partir de la presentació de les propostes i dels exercicis gràfics corresponents. El Bloc 3 constarà d'un treball i d'una prova final.

#### BIBLIOGRAFIA:

##### Bloc 1. Música:

- Blacking, J., *Fins a quin punt l'home és music?*. Vic: Eumo Editorial, 1994.  
Busqué, M., *Violet Sant Pere i Violet Sant Pau*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1981.  
Busqué, M.; Pujol, A., *Ximic*. Berga: Amalgama, 1996.  
De Candé, R., *Diccionari de la Música*. Barcelona: Ed. 62, 1967.  
Maideu, J., *Assaig. Cançons i exercicis*. Vic: Eumo Editorial, 1988.  
Maideu, J., *Llibre de cançons. Crestomatia de cançons tradicionals catalanes*. Vic: Eumo Editorial, 1992.  
Willems, E., *El valor humano de la educación musical*. Barcelona-Buenos Aires: Paidós, 1981.

##### Bloc 2. Plàstica:

- Argan, G.C., *El arte moderno*. Madrid: Akal, 1991.  
Dondis, D.A., *La sintaxis de la imagen*. Barcelona: Gustavo Gili, 1990.  
Fabris, G., *Color (proyecto y estética en las artes gráficas)*. Madrid: Ediciones Don Bosco, 1979.  
Maltese, C., *Las técnicas artísticas*. Madrid: Cátedra, 1980.  
Munari, B., *Diseño y comunicación visual*. Barcelona: Gustavo Gili, 1990.  
Panofsky, E., *Estudios sobre iconología*. Madrid: Alianza Editorial, 1989.  
Pedrola, A., *Materials-procediments i tècniques pictòriques*. Barcelona: Barcanova, 1990.  
Rudolf, A., *Arte y percepción visual*. Madrid: Alianza Editorial, 1989.

##### Bloc 3. Audiovisual:

- Aparici, R; Garcia, A.; Valdívia, M., *La imagen*. Madrid: UNED, 1992.  
Ferrés, J., *Televisión y educación*. Barcelona: Paidós, 1996.  
Ferrés, J.; Batolomé, A.R., *El vídeo, enseñar vídeo, enseñar con el vídeo*. Barcelona: Gustavo Gili, 1991.  
Fontcuberta, J., *Fotografía: conceptos y procedimientos*. Barcelona: Gustavo Gili, 1990.  
Gubern, R., *La mirada opulenta. Exploración de la iconosfera contemporánea*, 2a ed. Barcelona: Gustavo Gili, 1992.  
Martínez Abadía, J., *Introducción a la tecnología audiovisual. Televisión, vídeo, radio*. Barcelona: Paidós Ibérica, 1992.  
Pérez, M., *Diccionari dels mitjans audiovisuals*. Vic: Eumo Editorial, 1995.  
Roda, F., Beltran, R. *Información y comunicación, los medios y su aplicación didáctica*. Barcelona: Gustavo Gili, 1998.  
Romaguera, J., et al., *El cinema a l'escola*. Vic: Eumo Editorial, 1986.  
Soler, L., *La televisión, una metodología para su aprendizaje*. Barcelona: Gustavo Gili, 1988.

## Noves Tecnologies Aplicades a l'Educació

PROFESSORA: Marta MARIMON i MARTÍ

Quadrimestral. 4,5 crèdits.

### OBJECTIUS:

L'assignatura troncal Fonaments Informàtics i Audiovisuals desplega en el marc del pla d'estudis de la formació de mestre un conjunt d'actuacions de formació en informàtica educativa amb la finalitat de:

1. Prendre consciència de l'impacte social de les noves tecnologies de la informació i de la comunicació en la societat actual i especialment en l'àmbit educatiu.
2. Familiaritzar-se amb els equipaments informàtics i adquirir destreses en la utilització dels diversos tipus de programes informàtics (processament de textos, bases de dades, full de càlcul).
3. Conèixer els recursos telemàtics i les seves aportacions a la cerca d'informació i a la comunicació.
4. Conèixer les principals propostes educatives institucionals a Catalunya per a la integració de la tecnologia de la informació i de la comunicació a l'escola i analitzar-ne els diversos àmbits d'utilització.
5. Potenciar la capacitat dels estudiants d'integrar curricularment la tecnologia de la informació i de la comunicació, a partir de la seva consideració com a eix transversal.
6. Dissenyar activitats d'aprenentatge en les quals s'utilitzin noves tecnologies.
7. Potenciar la innovació educativa i professional.

### CONTINGUTS:

1. La Tecnologia de la Informació i de la Comunicació a la societat:
  - 1.1 Impacte de la TIC a la societat actual.
  - 1.2 Nocions bàsiques: maquinari i programari.
  - 1.3 Principals eines per a l'alfabetització informàtica:
    - 1.3.1 El processador de textos.
    - 1.3.2 El full de càlcul.
    - 1.3.3 La base de dades.
    - 1.3.4 L'editor gràfic.
    - 1.3.5 La telemàtica.
2. La Tecnologia de la Informació a l'educació:
  - 2.1 Propostes educatives institucionals a Catalunya per a la integració de la TI a l'escola.
    - 2.1.1 Marc normatiu i repercussions curriculars.
    - 2.1.2 Projectes desenvolupats.
  - 2.2 La TI al centre: àmbits d'utilització.
    - 2.2.1 Com a recurs administratiu.
    - 2.2.2 Dins del procés d'ensenyament i aprenentatge:
      - a) Com a objecte d'estudi.
      - b) Com a recurs per a l'aprenentatge:
      - c) Repercussions en els projectes de centre.
  - 2.3 La TI a l'aula:
    - 2.3.1 Característiques principals dels entorns d'aprenentatge amb ordinador.
    - 2.3.2 Possibilitats educatives dels programes informàtics a les diferents àrees curriculars.
    - 2.3.3 L'ordinador al servei de l'educació especial.
    - 2.3.4 Creació d'un entorn d'aprenentatge amb ordinador.
  - 2.4 La formació del professorat en la TI: formació inicial i permanent.



## AVALUACIÓ:

Per avaluar l'assignatura es tindrà en compte el treball continuat de l'estudiant al llarg de tot el quadrimestre.

- En primer lloc es valoraran les activitats fetes a classe de cadascun dels blocs de continguts treballats sobre eines informàtiques amb les ponderacions següents: Word (10%), Access (10%), Excel (10%), Clic (10%).
- En segon lloc, es valorarà la participació activa de l'estudiant en un debat virtual en el qual es reflexionarà sobre el paper de les TIC a la societat. Aquesta participació tindrà un pes del 10% sobre la qualificació final.
- Per últim, s'haurà de desenvolupar i defensar un projecte global d'aplicació de les TIC a l'educació utilitzant les eines informàtiques treballades des de l'assignatura. Aquest projecte tindrà un pes del 50% sobre la qualificació final i serà de caràcter individual i obligatori.

## BIBLIOGRAFIA:

- Monogràfic: «Nuevas Tecnologías y Educación Especial». *Comunicación y Pedagogía*, 1998, núm. 150.
- Monogràfic: «L'escola i la societat de la informació». *Barcelona Educació*, 1998, núm. 7, p.19-38.
- Bartolomé, Antonio R. «Los ordenadores en la enseñanza están cambiando». *Aula de Innovación Educativa*, 1995, núm. 40-41, p. 5-9.
- Bornas, Xavier i altres «Noves tecnologies i atenció a la diversitat». *Suports*, 1998, vol. 2, núm. 2, p. 4-12.
- Cebrián, Juan Luís. «La societat de la informació i el coneixement. Els reptes de l'educació». *Barcelona Educació*, 1999, núm. 4, p- 12-13.
- Dalmau, Saül. «L'ús dels mitjans informàtics a l'escola primària». *Barcelona Educació*, 1998, núm. 7, p. 28-31.
- Ferrés, Joan.; MARQUÈS, Pere. (coords.) *Comunicación educativa y nuevas tecnologías*. Barcelona: Praxis, 1996.
- Gallego, Domingo J.; ALONSO, Catalina M.; CANTÓN, Isabel. (coords.) *Integración curricular de los recursos tecnológicos*. Barcelona: Oikos-Tau, 1996.
- Grané, M. «¿Informática infantil? ¿Por qué un ordenador en infantil?» *Aula de Innovación Educativa*, 1998, núm. 67, p. 9-12.
- Martí, Eduardo. *Aprender con ordenadores en la escuela*. Barcelona: ICE-Universitat de Barcelona/Horsori, 1992.
- Moral, José Manuel.; et al. «Sistemas Multimedia en la Enseñanza». *Aula de Innovación Educativa*, 1995, núm. 40-41, p. 19-23.
- Moreno, Montserrat. «Manuel Castells. Retos educativos en la era de la información». *Cuadernos de Pedagogía*, 1998, núm. 271, p. 81-85.
- Navarro, Eulàlia. «Análisis de productos multimedia educativos». *Comunicación y Pedagogía*, 1999, núm. 157, p. 36-39.
- Poole, Bernard, J. *Tecnología Educativa*. Madrid: McGraw Hill, 1999.
- Quintana, Jordi. «La dulce tecnología». *Novática*, 1995, núm. 117, p. 3-5.
- Quintana, Jordi. «Multimèdia: què i per a què», *Guix*, 1997, núm. 233, p. 5-8.
- San José, Carlos. (coord.) *Tecnologías de la información en la educación*. Madrid: Anaya Multimedia, 1998.
- Sancho, J.M. (coord.) *Para una tecnología educativa*. Barcelona, Horsori, 1994.
- Squires, David; Mcdougall, Anne. *Cómo elegir y utilizar software educativo*. Madrid: Morata, 1997.

## WEBS RECOMANADES:

Programa d'Informàtica Educativa (PIE): <http://www.xtec.es>

Ministerio de Educación y Cultura, Programa de Nuevas Tecnologías de la Información y de la Comunicación (PNTIC): <http://www.pntic.see.mec.es>

*Ajuntament de Barcelona. Institut d'Educació (IMEB):* <http://www.bcn.es/IMEB>

*Unesco:* <http://www.unesco.org>

*Pangea, Rosa Sensat:* <http://www.pangea.org>

*Revista Mitjans:* <http://www.bcn.es/tjussana/mitjans>

*Intercambiar información y experiencias en educación especial:*

<http://guindo.pntic.mec.es/~gherrero/nee.htm>

*Aula Virtual - Recursos Educativos para Maestros y Profesores:* <http://www.nalejandria.com/>

*Redinet, sistema documental automatitzat centrat en la informació educativa:* <http://www.mec.es/redinet/>

*Base de dades de recursos educatius:* <http://www.relar.org/sala4.htm>

*Hiperespiral. Tecnologies i Educació:* <http://www.pangea.org/org/espiral/>

## Matemàtiques i la seva Didàctica

PROFESSOR: Pau CASAÑAS i XURIACHS

Quadrimestral. 4,5 crèdits

### OBJECTIUS:

- 1.- Aconseguir de l'estudiant un coneixement del disseny curricular de Matemàtiques d'Educació Infantil i de Primària i, al mateix temps, un domini dels continguts bàsics que la integren.
- 2.- Aprofundir en el significat actual de l'educació matemàtica i en alguna línia d'innovació en aquest sentit.
- 3.- Contemplar les nocions bàsiques de didàctica de les Matemàtiques en relació amb la pròpia especialitat.

### CONTINGUTS :

#### 1.- L'educació matemàtica

- 1.1. Aspectes definitoris de l'aprenentatge de les Matemàtiques.
- 1.2. El seu paper en l'educació dels nens i nenes de 2 a 12 anys.
- 1.3. Estructura i característiques del disseny curricular a Educació Infantil i Primària.
- 1.4. Criteris metodològics generals i criteris segons les edats.
- 1.5. La Matemàtica i l'atenció a la diversitat.

#### 2.- La Lògica a l'escola

- 2.1. Diferents tipus d'activitats, amb material i amb simbologia escrita. Exercicis directes i inversos.
- 2.2. Les relacions. Tipus de relacions i treball segons edats.
- 2.3. Les agrupacions. Jocs «del sí i del no» amb una i amb dues qualitats.
- 2.4. Les transformacions o canvis de qualitats.
- 2.5. Paral·lelisme entre els exercicis de lògica amb qualitats i altres de similars amb quantitats.

#### 3.- Nombres i operacions

- 3.1. Gènesi del concepte de nombre en els nens.
- 3.2. Relacions entre nombres.
- 3.3. Tres aspectes en la didàctica de les operacions: lògic, funcional i tècnic. Iniciació a les operacions de suma i de resta.
- 3.4. La base decimal de numeració. Lectura i escriptura de números. Valor posicional de les xifres.
- 3.5. Material manipulable, càlcul mental i ús de la calculadora.
- 3.6. Ampliació del camp de coneixement dels nombres. Procés a seguir per part dels alumnes.
- 3.7. Operacions de multiplicar i dividir. Introducció dels nombres fraccionaris.
- 3.8. Nombres decimals. La seva naturalesa. Operacions amb decimals.
- 3.9. Quadrats, cubs i noció d'arrel quadrada. Potències en general.
- 3.10. Múltiples i divisors.

#### 4.- Problemes

- 4.1. Què entenem per situacions problemàtiques.
- 4.2. Tipologies de problemes.
- 4.3. Continguts procedimentals que es treballen en els problemes
- 4.4. Trets comuns entre jocs i problemes.

#### 5.- Geometria

- 5.1. El paper de la Geometria en el coneixement de l'espai. Aspectes que es treballen.
- 5.2. Procés dels nens i nenes en l'aprenentatge de la Geometria, segons edats.

- 5.3. Diferents tipus de propietats geomètriques: topològiques, projectives i mètriques
  - 5.4. Relacions de posició per criteris topològics, de direcció i de coordenades.
  - 5.5. Estudi i classificacions de figures i cossos geomètrics.
  - 5.6. Iniciació a les transformacions geomètriques i la seva aplicació a l'estudi de figures i cossos.
- 6.-Magnitud i Mesura
- 6.1. Diferents etapes en l'aprenentatge de les mesures.
  - 6.2. La mesura com a pràctica. Noció d'unitat. Diferents unitats emprades.
  - 6.3. Ús dels instruments de mesura.
  - 6.4. Diferents magnituds de les quals es treballa la mesura a l'escola.
- 7.- Estadística i Probabilitat.
- 7.1. Diferents passos en la pràctica de l'estadística a l'escola: recollida de dades; anàlisi i interpretació de les dades; representació per gràfics (diversos tipus).
  - 7.2. Introducció dels paràmetres estadístics elementals.
  - 7.3. Alguns experiments aleatoris. Noció d'atzar.

#### METODOLOGIA:

La matèria s'agrupa en diversos blocs temàtics que es contemplaran seqüencialment durant el quadrimestre corresponent. Cada bloc es treballarà en tres fases:

- Aprofundiment teòric de la matèria.
- Anàlisi de procediments, conceptes i actituds que cal treballar a l'escola amb els nens i nenes, així com dels objectius a aconseguir.
- Orientacions didàctiques per als futurs mestres.

Es combinaran les exposicions del professor, amb la preparació d'activitats d'aula per part dels estudiants, la posada en comú de recerques i programacions elaborades individualment o en petits grups, i altres activitats pràctiques que el professor pugui organitzar.

#### AVALUACIÓ:

1. Es farà una prova parcial que servirà per a alliberar matèria i per configurar la nota final, i una prova final.
2. Es farà un treball que comptarà per a la qualificació final.
3. El treball serà majoritàriament realitzat a la classe i en horari de classe.
4. L'assistència a classe comptarà també en l'avaluació final.
5. La participació a alguna activitat didàctica que pugui sorgir durant el curs també comptarà en l'avaluació.

#### BIBLIOGRAFIA:

##### Llibres

- Alsina, C. i altres. *Ensenyar matemàtiques*. Barcelona: Graó, 1995
- Autors diversos. *Actes I Jornades de Didàctica de les Matemàtiques de la Universitat de Vic*. Vic: Facultat d'Educació, 2000.
- Baroody, A.J. *El pensamiento matemático de los niños*. Madrid: Aprendizaje Visor, 1988.
- Bermejo, V. *El niño y la aritmética*. Barcelona: Paidós, 1990.
- Bolt, B. *Actividades matemáticas*. Barcelona: Labor, 1988.
- Canals, M.A. *El càlcul mental i la calculadora*. Vic: Eumo Editorial, 1986.
- Canals, M.A. *Per una didàctica de la matemàtica a l'escola. I. Parvulari*. Vic: Eumo Editorial, 1992.
- Canals, M.A. *Viure les matemàtiques de 3 a 6 anys*. Barcelona: Rosa Sensat, 2000.
- Cascallana, M.T. *Iniciación a la matemática. Materiales y recursos*. Madrid: Santillana, 1988.
- Castelnuovo, E. *La geometria*. Barcelona: Ketres, 1981.
- Castro, E. i Rico, L. *Números y operaciones. Fundamentos para una aritmética escolar*. Madrid: Síntesis, 1987.

- Codina, R., Enfedaque, J.; Mumbrú, P. i Segarra, L. *Fer matemàtiques*. Vic: Eumo Editorial /Publicacions de la UB / Publicacions de la UAB, 1992.
- Corbalán, F. *La matemàtica aplicada a la vida quotidiana*. Barcelona: Graó, 1995.
- Dienes, Z.P. *La lògica y los juegos lógicos*. Barcelona: Teide, 1972
- Esteve, E. et al. *Més de 7 materials per a l'aprenentatge de la matemàtica*. Barcelona: Rosa Sensat, 1988.
- Fisher, R. i Vince, A. *Investigando las matemáticas*. Madrid: Akal, 1990.
- Freinet, C. i Beaugrand, M. *L'ensenyament del càlcul*. Barcelona: Laia, 1977.
- Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. *Curriculum. Educació Primària*. Barcelona: Servei de Difusió i Edicions, 1990.
- Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. *Curriculum. Educació Infantil*. Barcelona: Servei de Difusió i Edicions, 1992.
- Giménez, J. i Gironde, L. *El càlcul a l'escola*. Barcelona: Graó, 1990.
- Góñi, J.M. *El currículum de matemàtiques en los inicios del siglo XXI*. Barcelona: Graó, 2000.
- Gorgorió, N. *Matemáticas y educación. Retos y cambios desde una perspectiva internacional*. Barcelona: Graó, 2000.
- Kamii, C. *El número en la educación preescolar*. Madrid: Aprendizaje Visor, 1984.
- Kamii, C. *El niño reinventa la aritmética I*. Madrid: Aprendizaje Visor, 1982.
- Kamii, C. *Reinventando la aritmética II*. Madrid: Aprendizaje Visor, 1992.
- Kamii, C. *Reinventando la aritmética III*. Madrid: Aprendizaje Visor, 1995.
- Piaget J. i Szeminska. *Génesis del número en el niño*. Buenos Aires: Guadalupe, 1982
- Piaget; j. i Inhelder, B. *El desarrollo de las cantidades en el niño*. Barcelona: Nova Terra, 1971.

#### Revistes

- *Biaix*, revista de la Federació d'Entitats per a l'Ensenyament de les Matemàtiques a Catalunya, 1992.
- *L'Escaire*: revista de didàctica de les Matemàtiques. Barcelona: Departament de Matemàtiques i Estadística del'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de la Universitat Politècnica de Barcelona, 1979.
- *Suma*: revista sobre la enseñanza y aprendizaje de las matemáticas. Granada: Federación Española de Sociedades de Profesores de Matemáticas, 1988.
- *Uno*: revista de didáctica de las matemáticas. Barcelona: Graó Educación, 1994.

#### WEBS RECOMANADES:

- <http://www.educ.ar/>
- <http://www.mathsnet.net/dynamic/cindy/index.html>
- <http://www.standars.nctm.org/>
- <http://www.pisa.oecd.org/>
- <http://platea.pntic.mec.es/~aperez4/index.html>

## Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural

PROFESSOR: Sebastià RIERA i CUSÍ

Quadrimestral. 6 crèdits.

### OBJECTIUS:

L'assignatura proposa tractar el medi de manera interdisciplinària, tractant alguns dels principals elements temporals, espacials, materials, biològics i humans que formen part del medi. Es tracta que l'estudiant assoleixi un domini ampli sobre els principals aspectes que formen part del medi, d'una banda perquè tingui un bon domini dels temes que es tracten a l'escola en les àrees de socials i naturals, i d'altra banda perquè assoleixi un coneixement cultural suficient per poder desenvolupar la professió de mestre. Els temes a tractar s'exemplificaran en l'àmbit català, perquè és el medi més proper als estudiants, però tenint en compte que forma part d'un conjunt més ampli.

### CONTINGUTS

1. El coneixement del medi.
  - 1.1. El medi com a sistema.
  - 1.2. La ciència en l'estudi del medi.
  - 1.3. El coneixement del medi a l'escola.
2. L'espai i temps.
  - 2.1. La construcció social de l'espai i el temps.
  - 2.2. Unitats de mesura del temps
  - 2.3. El temps històric i social.
  - 2.4. La percepció de l'espai.
  - 2.5. La representació cartogràfica.
3. Matèria i Vida.
  - 3.1. Origen i organització de l'Univers.
  - 3.2. La Terra.
  - 3.3. Materials i energia.
  - 3.4. Sistemes vius.
4. Societat i Cultura.
  - 4.1. Evolució humana i tecnologia.
  - 4.2. La població.
  - 4.3. Les activitats humanes.
  - 4.4. L'organització política.

### METODOLOGIA:

L'assignatura es basarà en treballar el programa a partir de les explicacions del professor i la participació dels estudiants en diverses activitats didàctiques a l'aula. També es faran dues sortides fora de l'aula. Caldrà realitzar lectures obligatòries i altres activitats.

### AVALUCIÓ:

Una prova escrita (50%). Dues activitats d'avaluació sobre els diferents apartats del temari (20%). Un treball de curs en grup (20%). Les activitats de classe (10%).

#### BIBLIOGRAFIA:

- Anguita, F. *Origen e historia de la Tierra*. Madrid: Rueda, 1988.
- Benejam, P.; Pagès, J. (coord.) *Enseñar y aprender ciencias sociales, geografía e historia en la educación secundaria*. Barcelona: ICE-UB/Horsori, 1998.
- Biosfera*. Vol 1 a 11. Barcelona: Enciclopèdia Catalana. 1993-1998.
- Bolós, M. de (dir.) *Manual de ciencia del paisaje*. Barcelona: Masson, 1992.
- Calaf, R. *Didáctica de las ciencias sociales didáctica de la historia*. Vilassar: Oikos-tau, 1994.
- Calaf, R i altres *Aprender a enseñar geografía*. Vilassar: Oikos-tau, 1997.
- Carreras, C. *Geografía humana*. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona, 1998.
- Cavalli-Sforza, L.G. *Qui som. Història de la diversitat humana*. Barcelona: ICEM. 1994.
- Claxton, G. *Educar mentes curiosas. El reto de la ciencia en la escuela*. Madrid: Visor, 1994.
- Cloud, P. *El cosmos, la Tierra y el hombre: Breve història del Universo*. Madrid: Alianza, 1981.
- Coneixement del medi natural. Actualització científica*. Vic: Eumo Editorial, 1994.
- Coneixement del medi natural. Propostes didàctiques*. Vic: Eumo Editorial, 1994.
- Ferreres, E.; Llorens, J. *Història de Catalunya*. Barcelona: Grup Promotor, 1989.
- Folch, R. *La vegetació dels Països Catalans*. Barcelona: Ketres. 1981.
- García Ruiz, A.L. (coord) *Didáctica de las ciencias sociales en la educación primaria*. Sevilla: Algaida Editores, 1993.
- Harlen, W. *Enseñanza y aprendizaje de las ciencias*. Madrid: Morata. 1998.
- Hernández, F.X. *Història de Catalunya. Història i memòria*. Barcelona: Pòrtic, 1998.
- Història Natural dels Països Catalans*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana. 1986-1992.
- Lacoste, Y.; Ghirardi, R. *Geografía general física y humana*. Vilassar: Oikos-tau, 1983.
- Lovelock, J. *Las edades de Gaia. Una biografía de nuestro planeta vivo*. Tusquets. 1995
- Panareda, J.M. *Resum de geografia física de Catalunya*. Vic: Eumo Editorial, 1996.
- Panareda, J.M. *Resum de geografia humana de Catalunya*. Vic: Eumo Editorial, 1997.
- Reeves, H. i altres. *La història més bella del món*. Barcelona: Edicions 62, 1997.
- Symposium de didáctica de las ciencias sociales*. 10è. Logroño: Universidad de la Rioja, 1999.
- Trepat, C.A. *Procedimientos en historia. Un punto de vista didáctico*. Barcelona: Graó, 1995.
- Trepat, C.A.; Comes, P. *El tiempo y el espacio en la didáctica de las ciencias sociales*. Barcelona: Graó, 1998.
- Trilló, T. *Didáctica de les ciències naturals*. Biologia. Barcelona: Edicions UB, 1999.

## Teories i Institucions Contemporànies de l'Educació

PROFESSOR: Eulàlia COLLELDEMONT PUJADAS

Quadrimestral; 6 crèdits.

### OBJECTIUS:

A través de l'assignatura Teories i Institucions Contemporànies de l'Educació es pretén formar els estudiants de Mestre en el coneixement dels corrents educatius més rellevants que han sorgit al llarg de l'època contemporània, així com en l'aplicació que han tingut fins als nostres dies a través de les institucions educatives i els seus agents.

### CONTINGUTS:

*Bloc I: Aproximació a l'educació.*

1. Concepte d'educació.
  - 1.1. Educació, socialització, educabilitat, ensenyament-aprenentatge.
  - 1.2. Àmbits educatius.
2. L'estudi de l'educació.
  - 2.1. La pedagogia i les ciències de l'educació.
  - 2.1. Panoràmica sobre l'evolució de la pedagogia contemporània

*Bloc II: Les institucions educatives, ahir i avui.*

3. La institució escolar.
  - 3.1. El desenvolupament dels sistemes educatius.
  - 3.2. La construcció social de l'espai i el temps escolars.
  - 3.3. Evolució de les metodologies: de la transmissió a la construcció del coneixement.
4. Els subjectes de l'educació.
  - 4.1. La infància a l'època contemporània: evolució i situació actual
  - 4.2. La funció i la formació dels mestres.
  - 4.3. El paper de la comunitat educativa.
5. La construcció del coneixement escolar.
  - 5.1. L'educació intel·lectual: de les propostes de l'empirisme a l'actualitat
  - 5.2. L'educació ètica: de Kant als nous plantejaments ètics
  - 5.3. L'educació estètica: de Schiller a les noves propostes d'expressió estètica
  - 5.4. L'educació física: del naturalisme a l'educació corporal
6. L'educació fora de l'escola.
  - 6.1. L'educació no formal. L'educació en el lleure.
  - 6.2. La família i els altres agents de socialització.
  - 6.3. La ciutat educativa.

### METODOLOGIA I PLA DE TREBALL:

- a) Sessions de treball:

Les sessions constaran d'explicacions per part del professor, lectura i comentari d'articles, textos i altres documents, projecció de vídeos i diapositives, treballs en petits grups, debats col·lectius i exposicions de treballs per part dels estudiants. Segons el desenvolupament de l'assignatura i del curs, hi haurà alguna conferència o altres activitats complementàries. És imprescindible l'assistència a classe per a seguir correctament el desenvolupament del programa de l'assignatura.



- b) Treball individual:  
Lectura i comentari individual d'un llibre a escollir entre els que es proposen a la bibliografia com a llibres de lectura. A l'inici del curs es donaran orientacions per a la realització del comentari.
- c) Comentaris de text i activitats de classe:  
Durant el quadrimestre es realitzaran activitats orals i escrites i comentaris de text que seran avaluats de forma individual. Al final del quadrimestre es realitzarà un comentari de text que serà avaluat de manera independent.
- d) Horari de tutories i consulta:  
És una part important de les activitats de l'assignatura i l'estudiant hauria d'assistir-hi sempre que ho necessiti. Es recomana mantenir almenys una entrevista o consulta per a cada un dels dos treballs de curs: manca de bibliografia, dubtes sobre el guió o l'estructura del treball, ...

#### AVALUACIÓ:

La nota final de l'assignatura serà la ponderació dels següents aspectes:

-Activitats de classe .....	3
-Treball a partir de la lectura d'un llibre .....	4
-Comentari de text (final del quadrimestre) .....	3
Total .....	10

La suma només es farà quan els tres apartats estiguin superats satisfactòriament. En cas contrari, l'estudiant s'haurà de presentar a la segona convocatòria.

#### BIBLIOGRAFIA:

##### a) Llibres de lectura:

- Dewey, J. *Democràcia i escola*. Vic: Eumo, 1995.
- Ferrer i Guàrdia, F. *L'escola moderna*. Vic: Eumo, 1990.
- Ferrière, A. *L'autonomia dels escolars*. Vic: Eumo, 1997.
- Freinet, C. *Per l'escola del poble*. Vic: Eumo, 1995.
- Freire, P. *L'educació com a pràctica de la llibertat*. Vic: Eumo, 1987.
- Kant, I. *Sobre Pedagogia*. Vic: Eumo, 1991.
- Korczak, J. *Com estimar l'infant*. Vic: Eumo, 1999.
- Locke, J. *Pensaments sobre l'educació*. Vic: Eumo, 1991.
- Makarenko, A. *Poema pedagògic*. Madrid: Akal, 1985.
- Meirieu, Ph. *Frankenstein educador*. Barcelona: Laertes, 1998.
- Montessori, M. *La descoberta de l'infant*. Vic: Eumo, 1987.
- Neill, A.S. *Summerhill*. Vic: Eumo, 1986.
- Postman, N. *Fi de l'educació*. Vic: Eumo, 1999.
- Reimer, E. *La escuela ha muerto*. Barcelona: Guadarrama, 1981.
- Trilla, J. *Aprender, lo que se dice aprender... Una teoría alfabética de la educación*. Barcelona: Octaedro, 1998.
- Xirau, J. *Pedagogia i vida*. Vic: Eumo, 1986.
- Alumnes de l'escola de Barbiana. *Carta a una mestra*. Vic: Eumo, 1998.

##### b) Llibres de consulta:

- Avanzini, G. *La pedagogia del siglo XX*. Madrid: Narcea, 1987.
- Borrás, J.M. (dir). *Historia de la infancia en la España contemporánea (1834-1936)*. Madrid: Min. Trabajo y Asuntos sociales, 1996.
- Bowen, J. *Historia de la Educación Occidental*. 3 volums. Barcelona: Herder, 1985.
- Capitán Díaz, A. *Historia del pensamiento pedagógico en Europa*. 2 volums. Madrid: Dykinson, 1984/1986.

- Carreño, M. ed.) *Teorías e instituciones contemporáneas de educación*. Madrid: Síntesis, 2000.
- Castells, M. *La era de la información*. 3 volums. Madrid: Alianza, 1996.
- Colom, A.J.; Mèlich, J.C. *Después de la modernidad. Nuevas filosofías de la educación*. Barcelona: Paidós, 1995.
- Colom, A.J. i altres. *Teorías e instituciones contemporáneas de la educación*. Barcelona: Ariel, 1997.
- De Puelles, M. *Educación e ideología en la España contemporánea*. Madrid: Tecnos, 1999.
- Delgado, B. (dir.). *Historia de la Educación en España y América*. 3 volums. Madrid: SM, 1992/1994.
- Dávila, P. *La honrada medianía. Génesis y formación del magisterio español*. Barcelona: PPU, 1994.
- Delgado, B. *Historia de la infancia*. Barcelona: Ariel, 1998
- Delors, J. (dir.). *Educació: hi ha un tresor amagat a dins*. Barcelona: UNESCO, 1996.
- Echeverría, J. *Los señores del aire: Telépolis y el tercer entorno*. Barcelona: Destino, 1999.
- Escolano, A. *Tiempos y espacios para la escuela*. Madrid: Biblioteca Nueva, 2000.
- Fullat, O. *Filosofía de la educación*. Madrid: Síntesis, 2000.
- Houssaye, J. (dir.). *Quinze pedagogs: la seva influència, avui*. Barcelona: UOC/Proa, 1995.
- Juif, P.; Legrand, L. *Grandes orientaciones de la pedagogía contemporánea*. Madrid: Narcea, 1988.
- Lévy, P. *La cibercultura, el segon diluvi?* Barcelona: Proa/ Universitat Oberta de Catalunya, 1998.
- Lozano, C. *La educación en los siglos XIX y XX*. Madrid: Síntesis, 1994.
- Mallart, J.; Teixidó, M.; Vilanou, C. (coord.) *Repensar la pedagogía, avui*. Barcelona/Vic: IEC/Eumo Editorial, 2001.
- Meirieu, Ph. *La escuela, modo de empleo. De los "métodos activos" a la pedagogía diferenciada*. Barcelona: Octaedro, 1997.
- Navarro, R. *La escuela y el maestro en la España contemporánea (1810-1939)*. Barcelona: Textos Universitarios "Sant Jordi", 1998.
- Puig, J.M. *Teoría de la educación*. Barcelona: PPU, 1986.
- Santolaria, F. *Marginación y educación. Historia de la educación social en la España moderna y contemporánea*. Barcelona: Ariel, 1997.
- Trilla, J. *Ensayos sobre la escuela*. Barcelona: Laertes, 1985.
- Trilla, J. *La educación fuera de la escuela*. Barcelona: Planeta, 1985.
- Trilla, J. *Otras educaciones*. Barcelona: Anthropos, 1993.
- Trilla, J. (coord.) *El legado pedagógico del siglo XX para la escuela del siglo XXI*. Barcelona: Graó, 2001.
- VVAA. *Pedagogías del siglo XX*. Barcelona: Cuadernos de Pedagogía, 2000
- Viñao, A. *Innovación pedagógica y racionalidad científica*. Madrid: Akal, 1990.
- Viñao, A. *Tiempos escolares, tiempos sociales*. Barcelona: Ariel, 1998.

## Assignatures obligatòries de segon curs

### Pràctiques I

PROFESSORS TUTORS: Tots els professors de la Facultat d'Educació.

COORDINACIÓ DE PRÀCTIQUES: Provi DAUFÍ i MORESO

Anual. 15 crèdits.

#### OBJECTIUS:

Les pràctiques en el segon any del currículum de Mestre estan concebudes fonamentalment per a aprofundir en el coneixement de la institució del centre escolar, per a analitzar la dinàmica del grup-classe al si de l'aula i per exercitar-se en la confecció de propostes curriculars i didàctiques.

#### TEMPORALITZACIÓ:

Els estudiants assisteixin a un centre escolar durant un període intensiu, matí i tarda, els mesos de gener i febrer.

#### ACTIVITATS:

Durant les pràctiques l'estudiant ha d'actuar com a ajudant o col·laborador del mestre/a en la conducció del grup-classe, i s'encarrega de totes aquelles activitats que d'acord amb el mestre puguin dur a terme. És important que l'estudiant es responsabilitzi d'alguns aspectes del treball escolar de manera que es vagi introduint de manera activa en tot el que suposa fer de mestre. És indispensable, per tant, que l'estudiant tingui una activitat participativa i receptiva als suggeriments dels mestres de cara a l'aprofitament màxim de les pràctiques. També és aconsellable l'assistència a les activitats que l'escola realitza; des de les més habituals per al funcionament del centre (reunions de cicle, claustres...), fins a sortides, festes i activitats extraescolars, sempre que l'escola hi estigui d'acord. És indispensable la puntualitat a l'escola.

A més de l'actuació com a practicant, una altra part fonamental de l'activitat és la memòria de pràctiques que l'estudiant haurà de redactar. És la reflexió escrita, l'aprofundiment formalitzat en un treball del que ha estat la pràctica en una escola. La memòria ha d'incloure els següents apartats:

- Valoració de les pràctiques.
- Anàlisi institucional.
- Estudi del grup-classe i valoració global del cicle al qual pertany.
- Descripció i valoració d'una unitat de treball conduïda pel practicant.

La confecció de la memòria ha de seguir els criteris i normes habituals en la redacció de treballs.

#### CICLES I ESCOLA ON FER LES PRÀCTIQUES:

Lloc: L'Escola de Mestres disposa d'una xarxa d'escoles col·laboradores. Des de la Coordinació de Pràctiques es distribueixen les escoles seguint el criteri de residència habitual de l'estudiant sempre que sigui possible.

Nivell: Els estudiants de Llengua Estrangera realitzaran les pràctiques a Primària (de 1r a 6è).

Així mateix els estudiants podran realitzar les pràctiques en una escola rural amb un pla de treball relacionat amb l'assignatura Seminari d'Escola Rural.

#### AVALUACIÓ:

Per als estudiants les pràctiques de segon curs comporten:

1. Assistència a l'escola durant el període intensiu establert.
2. Assistència a claustres, reunions de cicles i departaments, sempre i quan l'escola ho vulgui.
3. Entrevistes i intercanvis d'informació amb el professor-tutor.
4. Assistència a les sessions de formació de pràctiques.
5. Presentació de la memòria de pràctiques dins el termini acordat (i del diari de pràctiques si el professor-tutor el demana).

La nota final de la valoració de les pràctiques serà posada pel professor-tutor de l'Escola Universitària a partir de:

- Informe positiu del mestre-tutor confirmat en l'entrevista i visita a l'escola.
- Intercanvi d'informació i entrevistes amb el propi estudiant.
- Qualitat de la memòria de pràctiques en tots els seus apartats.

#### BIBLIOGRAFIA

- Antúnez, S., i altres. *Del projecte educatiu a la programació d'aula. El què, el quan i el com dels instruments de la planificació didàctica*. Barcelona: Graó, 1991.
- Boix, R. *Estrategias y recursos didácticos en la escuela rural*. Barcelona: Graó, 1995.
- Coll, C. i altres. *Los contenidos en la reforma. Enseñanzas y aprendizaje de conceptos, procedimientos y actitudes*. Madrid: Aula XXI, 1992.
- Del Carmen, L. M. *La planificació de cicle i curs*. Barcelona: ICE-Graó, 1993.
- Domínguez, G. Apologia del diario escolar. *Cuadernos de Pedagogía*. 256, p. 20-24.
- Franch, J.; Pèlach, J. *Construir un projecte d'escola*. Vic: Eumo Editorial, 1986.
- Franch, J., i altres. *El grup-classe: Un potencial educatiu fonamental*. Vic: Eumo Editorial, 1991.
- Gómez, J.; Navarro, P.; Vázquez, F. Diari escolar. *Guix*, 187, p. 59-61.
- González; Latorre; *El mestre investigador*. Barcelona: Graó, 1987.
- Mauri; Valls; Gómez; *Els continguts escolars. El tractament del currículum*. Barcelona: Graó, 1992..
- Torrents, M. *Aprender a enseñar a aprender*. Vic: Eumo Editorial, 1988.
- Zabala, A. *La pràctica educativa. Com ensenyar*. Barcelona: Graó, 1995.

## Idioma Estranger i la seva Didàctica I (Llengua Anglesa)

PROFESSORAT: Marta COROMINAS i SALOM

Anual. 12 crèdits.

### OBJECTIUS:

Aquest curs està destinat a la programació d'unitats didàctiques dirigides a alumnes de primària utilitzant els diversos recursos i materials educatius.

El programa també inclou la pràctica de les diferents habilitats per a l'aprenentatge de la llengua anglesa i l'aprofundiment en la seva gramàtica, semàntica i fonologia.

### CONTINGUTS:

1. Ice-breakers:
  - a) How to increase the pupils' concentration span.
  - b) How to motivate the students.
2. Listening activities:
  - a) Listening to each other.
  - b) Listening to the teacher.
  - c) Using the video and cassette player.
  - d) Exploiting songs for language learning.
  - e) Types of listening
  - f) Successful listening comprehension
  - g) Mixed-ability activities
3. Speaking activities:
  - a) Role-play.
  - b) Pair work.
  - c) Group work.
  - d) How to make children speak.
  - e) Using cuisenaire rods.
  - f) Mixed-ability activities
4. Reading activities:
  - a) Children's literature
  - b) Exploiting easy readers. A reading project
  - c) Reading approaches
  - d) Mixed-ability activities
5. Writing activities:
  - a) Helping children write.
  - b) Controlled, guided and free writing activities
  - c) Different types of dictation.
  - d) Mixed-ability activities.
6. Dealing with grammar in the primary classroom:
  - a) Using games to teach grammar.
  - b) Grammar and communication.
  - c) Using cuisenaire rods.
7. Teaching vocabulary to children:
  - a) Storytelling

- b) Using flashcards
- c) Vocabulary networks
- d) How to benefit from translation

#### 8. New Technologies

#### AVALUACIÓ:

L'avaluació constarà de dos controls: un examen escrit i una presentació oral. Cadascun d'ells representa el 50% de la qualificació global.

En cas de no presentar-se o no aprovar algun dels controls durant el curs, els estudiants tindran dret a un examen final de la part o les parts pendents durant la convocatòria de juny (i en cas que calgui, durant la convocatòria de setembre).

#### BIBLIOGRAFIA:

- Diccionari català-anglès, anglès-català*. Barcelona: Fundació Enciclopèdia Catalana, 1983.  
*Cambridge Word Selector anglès-català*. C.U.P 1995.  
Brewster, J.; Ellis, G.; Girard, D. *The Primary English Teacher's Guide*. Penguin, 1992.  
Bentley, D.; Reid, D.; Karavis, S. *Inspirations for becoming a reader*. Scholastic, 1995.  
Beck, I.; King, K. *Oranges and Lemons. Singing and Dancing Games*. Oxford University Press, 1985.  
Gray, K. *Jet Primary Teachers' Resource book 1 and book 2'*. Delta Publishing, Scholastic Inc., 1997  
Phillips, S. *Young Learners*. Oxford English, 1994.  
Murphy, R. *English Grammar in Use*. C.U.P. 1994.  
Scott, W. A.; Ytreberg, L. H. *Teaching English to Children*. Longman, 1994.  
Swan, M. *Practical English Usage*. Oxford, 1995.

#### *Revistes:*

- Practical English Teaching.
- APAC of News.

## Morfosintaxi i Semàntica de la Llengua Anglesa

PROFESSORAT: Núria MEDINA i CASANOVAS  
Anna VALLBONA i GONZÁLEZ

Anual. 12 crèdits

### OBJECTIUS:

- . Adquisició d'un ús precís de la llengua, tant oral com escrita.
- . Estudi de cadascuna de les parts de l'oració i estructura general de la frase. Combinació i transformació de frases per aprendre a escriure redaccions.

### CONTINGUTS:

#### A. Learning the language:

##### 1. Vocabulary

- 1.1. Using vocabulary related to teaching
- 1.2. Connectors
- 1.3. Transformation

##### 2. Grammar

- 2.1 Revising the grammar to be taught in Primary
- 2.2 Practising Upper-Intermediate Grammar

##### 3. Pronunciation

- 3.1 Introduction to the English sound system
- 3.2 Practice

#### B. Practising the four skills:

##### 1. Reading:

Reading two books and writing a report.

##### 2. Writing:

Writing four compositions during the year: Description  
Discussion  
Narrative  
Letter

##### 3. Listening:

Video watching.  
Using the cassette player.  
Taking notes from a conference.

##### 4. Speaking:

Talking about teaching topics.  
Discussions.

### AVALUACIÓ:

Es faran dos examens parcials de llengua durant el curs, un pel febrer i un altre pel juny. També es faran examens de: *writing a composition*

*book test*

*listening and speaking*

Cal aprovar totes les parts de l'assignatura. La nota final serà la mitjana de les diferents parts d'aquesta assignatura.

Llengua 40%  
Composition 20% } (examen escrit)  
Book test 20% }  
Listening and speaking 20% (examen oral)

#### BIBLIOGRAFIA:

Parrot, M. *Grammar for English Language Teachers*. With exercises and a key. Cambridge University Press 2000  
Carter, R. et al. *Exploring Grammar in Context*. Cambridge University Press 2000  
O'Dell, F. *English Panorama 1*. Cambridge University Press 1997  
B.J.Thomas *Advanced Vocabulary and Idioms*. Nelson, 1991  
B.Pudzka, J. Channel et al. *The Words you Need*. Macmillan 1991  
Digby, C. *Making Sense of Spelling and Pronunciation*. Prentice Hall International, 1993  
Roach, P. *English Phonetics and Phonology. A Practical Course*. Cambridge University Press, 1983

#### *Diccionaris*

- Larouse Moderno. Español-Inglés/ Inglés Español. Larouse, 1991
- Diccionari Anglès-Català/ Català- Anglès. Barcelona Gran Enciclopèdia Catalana, 1983
- Word Selector Anglès-Català. Cambridge University Press, 1995
- Longman Language Activator. Longman 1993

#### MATERIALS:

Murphy, R. *English Grammar in Use*. Cambridge University Press, 1994  
Brennan, F. *The Fruitcake Special and Other Stories*. Cambridge University Press, 2000  
Walker, C. *Deadly Harvest*. Cambridge University Press, 1999



## Bases Psicopedagògiques de l'Educació Especial

PROFESSORAT: Olga PEDRAGOSA i XUCLÀ

Anual. 8 crèdits

### OBJECTIUS:

- Conèixer els aspectes bàsics de l'escola oberta a la diversitat des d'un enfocament inclusiu.
- Entendre l'evolució de l'Educació Especial des dels models més selectius fins a l'actualitat.
- Argumentar i defensar els principis que fonamenten l'Educació Especial en el marc de les escoles comprensives.
- L'atenció a la diversitat de l'alumnat en el marc del sistema educatiu actual a Catalunya:
  - Reconèixer les principals NEE que es poden derivar de les diferents condicions d'aprenentatge dels alumnes.
  - Organitzar la resposta educativa adequada per respondre les NEE que es poden presentar com a conseqüència de les característiques personals i de l'entorn, de forma temporal o permanent durant el seu procés d'aprenentatge.
  - Identificar els recursos existents per a l'adequació de les respostes educatives als alumnes amb NEE.
- Proporcionar recursos bibliogràfics, metodològics i curriculars per ajustar la intervenció dels professionals en la millora de l'Atenció a la Diversitat.
- Sensibilitzar el futur mestre del compromís que ha d'assumir en el respecte i comprensió de les diferències individuals de l'alumnat, entenent-les com a font de riquesa a la qual ha de respondre des de la seva tasca diària com a docent.

### CONTINGUTS:

1. Diferències individuals –conceptes previs.
  - 1.1. Discapacitat; minusvàlua; disminució
  - 1.2. Les diferències individuals: La diversitat
  - 1.3. Factors de diversitat en el marc escolar
  - 1.4. Perspectives en la consideració de les diferències individuals
  - 1.5. Model selectiu; integrador; inclusiu d'Atenció a la Diversitat
2. L'Atenció a la Diversitat en l'actual context educatiu
  - 2.1. Atenció a la Diversitat i Educació Especial
  - 2.2. Evolució de l'Educació Especial: de la segregació a la integració dels infants i joves discapacitats.  
Plans d'integració portats a terme.
  - 2.3. El concepte actual de l'Educació Especial
    - 2.3.1. Factors determinants d'una nova conceptualització de la diferència
    - 2.3.2. El concepte de NEE
    - 2.3.3. Principis bàsics de l'Educació Especial
    - 2.3.4. L'Educació Especial en la legislació vigent a Catalunya
    - 2.3.5. Investigació en Educació Especial, propostes de futur
3. L'Atenció a l'alumnat amb NEE
  - 3.1. Procés d'identificació i valoració de les NEE
  - 3.2. Compromisos dels diferents professionals (mestre de l'aula, mestre d'Educació Especial) en l'Atenció a la Diversitat
  - 3.3. Escolarització de l'alumnat amb NEE
  - 3.4. Estratègies d'Atenció a la Diversitat

- 3.4.1. Metodològiques o facilitadores d'interacció en les diferents situacions del grup classe
  - 3.4.1.1. Cultura cooperativa i aprenentatge cooperatiu
- 3.4.2. Curriculars
  - 3.4.2.1. Les ACI
  - 3.4.2.2. La Programació Multinivell
- 3.5. Drets i deures dels alumnes amb NEE i les seves famílies; col·laboració entre la família i escola en la resposta a les NEE
  - 3.5.1. Les famílies d'origen cultural diferent
- 3.6. Recursos i serveis de suport per l'atenció a l'alumnat amb NEE
- 4. La personalització de l'ensenyament en funció de les condicions singulars d'aprenentatge de cada alumne per tal de respondre a la diversitat i excepcionalitat de l'alumnat

#### METODOLOGIA:

Les sessions de treball combinaran les explicacions i comentaris del professor amb la visualització de vídeos i posterior anàlisi del contingut, i la realització d'activitats pràctiques –individuals i en grup– per part dels estudiants.

#### AVALUACIÓ:

Els alumnes seran avaluats a partir dels següents elements d'avaluació:

1. *Síntesi personal* dels conceptes fonamentals dels temes 1, 2 i 3.
2. Elaboració en grup d'un treball sobre un tret diferencial.
3. *Examen final* sobre els continguts més pràctics de l'assignatura (Tema 4), amb alguna referència als continguts dels temes 1 i 2.
4. *Realització de diverses proves escrites; comentaris d'articles;...*
5. *Participació a les classes:* assistència a les classes i les tutories, participació a les classes, aportació de material complementari i d'experiències, realització de treballs voluntaris, etc.

A l'hora de fer mitjaner la puntuació obtinguda a l'examen ha de ser com a mínim d'aprobat (= 5). A la convocatòria de setembre l'estudiant s'haurà de presentar per tots aquells elements d'avaluació que no hagi aprovat a la convocatòria de juny.

#### BIBLIOGRAFIA:

- Ainscow, M. (1995) *Necesidades especiales en el aula*. Madrid: Narcea.
- Bautista, R. (coord.). *Necesidades educativas especiales. Manual teórico práctico*. Archidona, Málaga: Aljibe, 1991.
- Fortes, M. C. I Ferrer, A. (coord.). *Bases psicológicas de la Educación Especial*. València: Promolibro, 1996.
- Giné C. (2000) *Evaluación psicopedagógica y necesidades educativas especiales*. Barcelona: Masson.
- Gisbert, J. *Educación Especial*. Madrid: Cincel, 1985
- Illan, Núria. *Didáctica y organización en la Educación Especial*. Archidona, Málaga: Aljibe, 1996.
- Mayor, J. *Manual de educación especial*. Madrid: Anaya, 1989.
- Puigdellívol, I. (coord.). *Necessitats Educatives Especials*. Vic: Eumo Editorial, 1993.
- Puyuelo, M. Rondal, J.A. (2000) *Evaluación del lenguaje*.
- Sanchez, A. *Necesidades Educativas e intervención psicopedagógica*. Barcelona: PPU, 1993.
- Stainback&Stainback (1992) *Curriculum considerations in inclusive classrooms*. Baltimore: Paul H. Brookes.

#### Articles

- Arnaiz, P. (1996) «Las escuelas son para todos». *Siglo Cero*. Núm. 27, p.25-34.
- Giné, C. (1999) «Educación y calidad de vida: el sentido de los centros de educación especial. *Aula*. Núm. 83-84, p. 6-9

Giné, C. (2000) «Discapacitat i educació a Catalunya: crònica d'una transformació. *Aloma*. Núm. 6, p.109-123

*Revistes*

Les principals revistes relacionades amb l'Educació especial presents a la Biblioteca de la UV són:

Fiapas

Integración (Revista sobre ceguera y def. visual)

Integración (revista sobre implantes cocleares)

Journal of Learning Disabilities

Revista de Logopedia, Foniatría y Audiología

Suports

Siglo Cero

Teaching Exceptional Children

The Journal of Special Education

## Organització del Centre Escolar

PROFESSORAT: Esther FATSINI i MATHEU

Quadrimestral. 4,5 crèdits

### INTRODUCCIÓ

L'assignatura pretén proporcionar els elements bàsics sobre el funcionament dels centres educatius, ja que la tasca dels mestres no es centra únicament i exclusivament en l'àmbit de l'aula, sinó en el centre a nivell global. S'ofereix una visió àmplia de la seva tasca com a elements actius en l'organització i vida del centre, i es prepara l'alumnat per a la seva estada en el centre escolar durant el període de pràctiques o per valorar-ne el funcionament després d'haver-les realitzat.

### OBJECTIUS

- Endinsar-se en el ple coneixement de la vida d'un centre educatiu.
- Sensibilitzar els alumnes de cara al treball en equip en els centres.
- Reconèixer els indicadors de l'estructura organitzativa dels centres per millorar-ne el funcionament.

### CONTINGUTS

1. Educació i organització escolar.
  - 1.1 L'organització i la gestió d'un centre educatiu al servei de l'ensenyament i l'educació.
  - 1.2 L'organització d'un centre educatiu i l'entorn social. Escola, societat i família.
  - 1.3 Naturalesa i característiques de les organitzacions educatives.
  - 1.4 Organització de l'escola rural. La Zona Escolar Rural.
  - 1.5 Els canvis socials i culturals i l'organització del centre escolar. Reptes de futur.
2. El marc legal educatiu i l'organització d'un centre escolar.
  - 2.1 Legislació de l'àmbit educatiu.
  - 2.2 L'actual sistema educatiu i la tipologia de centres docents.
  - 2.3 El principi de l'autonomia del centre escolar.
3. La planificació, els plantejaments institucionals del centre i l'avaluació.
  - 3.1 El Projecte Educatiu de Centre. El Projecte Lingüístic.
  - 3.2 El Projecte Curricular de Centre. El Pla d'Acció Tutorial.
  - 3.3 El Reglament de Règim Intern.
  - 3.4 El Pla Anual. Els Plans Específics.
  - 3.5 L'avaluació de la gestió: la Memòria del centre. Instruments de seguiment, control i millora de projectes.
4. La comunitat educativa.
  - 4.1 L'escola com espai de relacions humanes. El clima escolar.
  - 4.2 La participació en la gestió del centre educatiu: àmbits i nivells de participació.
5. L'organització dels recursos humans.
  - 5.1 Estructura d'un centre educatiu: òrgans i funcions. Organigrama.
  - 5.2 El professorat. Els equips de treball docent. La coordinació. La funció docent: tutoria. Drets i deures del professorat.
  - 5.3 Agrupaments dels alumnes. Flexibilitat i diversitat a l'aula i al centre. Drets i deures dels alumnes.
  - 5.4 Les relacions família-escola. Les Associacions de pares i mares d'alumnes.
  - 5.5 El Personal no Docent en els centres escolars (PND).
6. L'organització dels recursos materials.

- 6.1 L'arquitectura i els espais educatius.
- 6.2 Els equipaments i el material didàctic.
- 7. L'organització dels recursos funcionals.
  - 7.1 La distribució del temps i els horaris.
  - 7.2 El pressupost i la gestió econòmica.
  - 7.3 La documentació escolar.

## METODOLOGIA

Es realitzaran debats a partir de temes d'actualitat, de visionar de vídeos, etc. També es faran activitats a classe de resolució de situacions, explicacions per part de la professora, comentaris de textos, treballs en petits grups i exposicions de treballs.

## AVALUACIÓ

L'avaluació global de l'assignatura es farà a partir de:

- Treballs individuals i/o grupals a classe.
- Un treball col·lectiu sobre un tema d'organització d'un centre escolar.
- Una prova escrita sobre els continguts del programa.

## BIBLIOGRAFIA

- AA.VV. *Del projecte educatiu a la programació d'aula*. Barcelona: Graó, 1991.
- Antúnez, S. *Claves para la organización de centros escolares*. Barcelona: ICE-Horsori, 1993.
- Antúnez, S.; Gairín, J. *El projecte educatiu*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament, 1990.
- Armengol, C.; Feixas, M.; Pallarès, R.M. *Seguint el fil de l'organització*. Bellaterra: UAB, 2000.
- Blanch, X. *Cinc cèntims sobre la reforma educativa*. 3a. edició. Barcelona: Proa butxaca, 1999.
- Cantarero, J.; Martínez, A. *Viure la democràcia a l'escola. Eines per intervenir a l'aula i el centre*. Barcelona: Editorial Graó, 1999.
- Domènech, J.; Viñas, J. *La organización del espacio y del tiempo en el centro educativo*. Barcelona: Graó, 1997.
- El sistema educatiu avui. Situació actual i perspectives*. Barcelona: Federació de Moviments de Renovació Pedagògica de Catalunya, 2001.
- Franch, J.; Pèlach, J. *Construir un projecte d'escola*. Vic: Eumo Editorial, 1986.
- Gairín, J.; Antúnez, S. (coord.). *Organización y gestión de centros educativos*. Barcelona: Praxis, 1994.
- Gairín, J.; Fernández, A. *Planificación y gestión de instituciones de formación*. Barcelona: Praxis, 1997.
- Gairín, J.; Antúnez, S. (coord.). *Organización de centros. Nuevas aportaciones*. Barcelona: PPU, 1994.
- García, F. *Organización escolar y gestión de centros educativos*. Málaga: Aljibe, 1997.
- Les competències locals en matèria d'ensenyament a Catalunya*. Barcelona: Diputació de Barcelona. Àrea d'Educació, 1998.
- Marchesi, A. *Controversias en la educación española*. Madrid: Alianza Editorial, 2000.
- Pastora, J.F. *Organización y funcionamiento de centros de educación infantil y primaria en esquemas*. Madrid: Editorial Escuela Española, 1996.
- Puig, J.M. *Com fomentar la participació a l'escola*. Barcelona: Editorial Graó, 1997.
- Rul, J. *El projecte de gestió del centre educatiu*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament, 1990.
- Santamaría, G. *Compilación legislativa básica: LODE, LOGSE, LOPEG*. Alcalá: Universidad de Alcalá, 1998.
- Santos, M.A. *Hacer visible lo cotidiano. Teoría y práctica de la evaluación cualitativa de centros escolares*. Madrid: Akal, 1990.
- Santos, M.A. *La luz del prisma. Para comprender las organizaciones educativas*. Archidona: Aljibe, 1997.
- Torrents, C.; Torrents, M. *L'escola sobre mínims*. Vic: Eumo Editorial, 1991.

## Assignatures obligatòries de tercer curs

### Pràctiques III

PROFESSORS TUTORS: Tots els professors de la Facultat d'Educació.

COORDINACIÓ DE PRÀCTIQUES: Provi DAUFÍ i MORESO

Annual. 16 crèdits.

Les pràctiques en el tercer any del currículum de la diplomatura de Mestre estan concebudes fonamentalment per a aprofundir les estratègies psicopedagògiques i didàctiques aplicables i adaptades a aquelles àrees i activitats vinculades a l'especialitat de mestre que cursa l'estudiant.

#### TEMPORALITZACIÓ:

Els estudiants assisteixen a un centre escolar durant un període intensiu, matí i tarda, els mesos de gener i febrer.

#### ACTIVITATS A REALITZAR:

L'estudiant ha de col·laborar amb el mestre-tutor en la conducció del grup-classe, en l'atenció individualitzada als alumnes i en l'elaboració de les estratègies curriculars de les diverses unitats didàctiques que es treballin. Ha de redactar un diari de pràctiques que serà la base de l'elaboració de la Memòria de Pràctiques.

Aquesta Memòria consta de dues parts importants. La primera és l'elaboració d'una recerca teoricopràctica basada en l'especialitat que cursa l'estudiant i que ha estat decidida d'acord amb la mestre-tutor i d'acord amb un projecte de treball prèviament establert pel professor-tutor de la Facultat d'Educació.

La segona part és la valoració personal i global del conjunt de les pràctiques.

#### CICLE I ESCOLA ON FER LES PRÀCTIQUES:

Els estudiants de tercer curs realitzen les pràctiques en funció de l'especialitat que cursen. En concret, els estudiants de Llengua Estrangera faran pràctiques en l'etapa d'educació primària intervenint específicament en l'ensenyament-aprenentatge de la llengua estrangera i col·laborant amb el mestre-especialista de Llengua Estrangera.

Els centres escolars on es realitzen les Pràctiques formen part d'una xarxa d'escoles col·laboradores, fonamentalment d'Osona, però també de les comarques veïnes. En casos específics i personalitzats es poden fer les pràctiques en altres centres educatius no previstos.

#### AVALUACIÓ:

Per als estudiants, les pràctiques de tercer any comporten:

1. Assistència a l'escola durant el període intensiu establert.
2. Assistència a claustres, reunions de cicle i de departaments d'escola, sempre i quan l'escola ho vulgui.
3. Assistència a les sessions de formació de pràctiques.
4. Entrevistes amb el professor-tutor.
5. Presentació de la memòria de pràctiques (i del diari de pràctiques si el professor-tutor el demana).

La nota final de l'avaluació de les pràctiques serà posada pel professor-tutor de la Facultat d'Educació a partir de:

Informe escrit del mestre-tutor.

Intercanvis d'informació i entrevistes amb el mestre-tutor.

Intercanvis d'informació i entrevistes amb el propi estudiant.

Avaluació de la Memòria de Pràctiques.

## Sociologia de l'Educació

PROFESSORAT: Jaume CARBONELL i SEBARROJA  
Isabel CARRILLO i FLORES

Quadrimestral. 6 crèdits

### OBJECTIUS:

Les característiques de la nostra societat, plural i diversa; el desenvolupament i les diferències "nord-sud"; l'expressió de la democràcia i els conflictes de valor que genera la convivència, són alguns exemples de problemàtiques del món actual, de tensions que necessiten de l'estudi i la reflexió sobre les finalitats de l'educació en la nostra societat i sobre les polítiques educatives que es promouen. Adquirir algunes habilitats necessàries per a la pràctica reflexiva i prendre consciència que el coneixement i la comprensió crítica de la realitat són necessaris per poder pensar l'acció educativa; i recollir, estructurar i interpretar informació sobre fenòmens socials i educatius, així com estudiar les relacions entre societat i escola són objectius centrals de l'assignatura.

### CONTINGUTS:

1. Els orígens i l'objecte de la sociologia.
2. Educació i societat: problemàtiques del món actual i marc prospectiu de l'educació.
3. Educació, drets humans, democràcia i desenvolupament.
4. Les funcions socials de l'escola i altres entorns educatius.
5. Polítiques, reformes educatives i moviments de renovació pedagògica.
6. Qui educa? La responsabilitat compartida de mestres, família i comunitat.
7. Una mirada a la realitat: l'anàlisi de la realitat global i local.
  - 7.1. La infància ahir i avui. Els drets de l'infant.
  - 7.2. Els joves i les seves problemàtiques (violència, drogadiccions...).
  - 7.3. Gènere i igualtat. La realitat de la coeducació.
  - 7.4. Diversitat: assimilació, multiculturalitat i interculturalisme.
  - 7.5. El fracàs escolar. Qui fracassa?
  - 7.6. Educació i treball: la difícil confluència de dos camins.

### METODOLOGIA:

El desenvolupament dels continguts es farà a partir d'explicacions, debats, conferències, lectures, anàlisi de premsa, vídeos i altres activitats –individuals i de grup– que permetin la reflexió a nivell teòric i pràctic dels diferents temes.

### AVALUACIÓ:

El sistema d'avaluació tindrà en compte:

- a) La participació i realització de les activitats individuals i de grup que es proposin en les diferents sessions.
- b) La lectura i reflexió escrita d'un llibre relacionat amb els continguts de l'assignatura.
- c) La realització d'una prova escrita sobre el contingut de l'assignatura.

### BIBLIOGRAFIA:

- Arias, M. *Adultos a la fuerza. La explotación laboral de la infancia*. Barcelona: Intermón, 1998.  
AA.VV. *Els joves sense titulació*. Barcelona: Diputació de Barcelona, 1998.  
AA.VV. *Moviments de renovació pedagògica 1981-1989*. Barcelona: Diputació de Barcelona, 1990.

- Bauman, Z. *Globalització. Les conseqüències humanes*. Barcelona: Pòrtic/UOC, 2001.
- AA.VV. "Identidades emergentes" *Cuadernos de Pedagogía*. Núm. 285, noviembre 1999.
- AA.VV. "Educar en el conflicto" *Cuadernos de Pedagogía*. Núm. 287, enero 2000.
- AA.VV. "Aprender de oriente" *Cuadernos de Pedagogía*. Núm. 303, junio 2001.
- AA.VV. "Iguales y diferentes" *Cuadernos de Pedagogía*. Núm. 311, marzo 2002.
- AA.VV. "La Ley de Calidad. La contrarreforma en marcha" *Cuadernos de Pedagogía*. Núm. 314, junio 2002.
- Bonal, X. *Sociología de la educación. Una aproximación crítica a las corrientes contemporáneas*. Barcelona: Paidós, 1998.
- Bonal, X. *Las actitudes del profesorado ante la coeducación*. Barcelona: Graó, 1997.
- Bouchet-Saulnier, F. *Diccionario práctico de derecho humanitario*. Barcelona: Península, 2001.
- Candel, F.; Cuenca, J.M. *Els altres catalans del s. XXI*. Barcelona: Planeta, 2001.
- Camps, V.; Giner, S. *Manual de civisme*. Barcelona: Ariel, 1998.
- Carbonell, J. *L'escola, entre la utopia i la realitat: 10 lliçons de sociologia de l'educació*. Vic: Eumo, 1994.
- Carbonell, J. *La aventura de innovar. El cambio en la escuela*. Madrid: Morata, 2001.
- Carbonell, J.; Torrents, R.; Tort, A.; Trilla, J. *Els grans autors i l'escola*. Vic: Eumo, 1987.
- Cardús, S. (coord.). *La mirada d'un sociòleg. Què és fa, què fa, què diu la sociologia*. Barcelona: Proa/UOC, 1999.
- Cardús, S. *El desconcert de l'educació*. Barcelona: La Campana, 2000.
- Chomsky, N. *La (Des) educación*. Barcelona: Crítica, 2001.
- Cortina, A. *La ética de la sociedad civil*. Madrid: Anaya, 1994.
- Delors, J. (coord.). *Educació: hi ha un tresor amagat a dins*. Barcelona: Centre Unesco de Catalunya, 1996.
- Dubet, F.; Martuccelli, D. *En la escuela. Sociología de la experiencia escolar*. Buenos Aires: Losada, 1998.
- Durkheim, E. *Educació i Sociologia*. Vic: Eumo, 1991.
- Esteve, J.M. *El árbol del bien y del mal*. Granada: Octaedro/Mágina, 1998.
- Fernández Enguita, M. (ed.). *Sociología de la educación*. Barcelona: Ariel, 1999.
- Fernández Enguita, M. *La escuela a examen. Un análisis sociológico para educadores y otras personas interesadas*. Madrid: Pirámide, 1997.
- Giner, S. *Sociología*. Barcelona: Península, 1979.
- Giner, S. *La democràcia: carta oberta a un ciutadà*. Barcelona: Ariel, 1996.
- González, A.; Lomas, C. (coords.). *Mujer y educación. Educar para la igualdad, educar desde la diferencia*. Barcelona: Graó, 2002.
- Guerrero, A. *Manual de sociología de la educación*. Madrid: Síntesis, 1996.
- Guisán, E. *Más allá de la democracia*. Madrid: Tecnos, 2000.
- Illich, I. *La sociedad descolarizada*. Barcelona: Barral, 1974.
- Imbernón, F. (coord.). *La educación en el siglo XXI. Los retos del futuro inmediato*. Barcelona: Graó, 1997.
- Jares, X. *Educación y derechos humanos*. Madrid: Popular, 1999.
- Jelloun, T.B. *El racisme explicat a la meua filla*. Barcelona: Empúries, 1998.
- Klein, N. *No logo. El poder de las marcas*. Barcelona: Paidós, 2001.
- Korczak, J. *Com estimar l'infant*. Vic: Eumo, 1999.
- Morín, E. *Sociología*. Madrid: Tecnos, 1995.
- Morín, E.; Nair, S. *Una política de civilització*. Barcelona: Proa/UOC, 1998.
- López, I.; Alcalde, A.R. (coords.). *Relaciones de género y desarrollo. Hacia la equidad de la cooperación*. Madrid: Ediciones de La Catarata, 1999.
- Pajares, M. *La inmigración en España*. Barcelona: Icària, 1998.
- Pérez de Armiño, K. (dir.). *Diccionario de acción humanitaria y cooperación al desarrollo*. Barcelona: Icària, 2000.
- Pérez de Cuellar, J. (coord.). *Nuestra diversidad creativa*. Madrid: Unesco/Fundación Santamaría SM, 1997.



- Pérez Gómez, A. *La cultura escolar en la sociedad neoliberal*. Madrid: Morata, 1998.
- Piussi, A.M.; Bianchi, L. (ed.). *Saber que se sabe*. Barcelona: Icària, 1996.
- Postman, N. *La desaparició de la infantesa*. Vic: Eumo, 1990.
- Rorger, J.M. (coord.). *Sociologia de l'educació*. Vic/Barcelona: Eumo, UAB, UB, 1990.
- Sáez, F. *El crepuscle de la democràcia*. Barcelona: Edicions 62, 1999.
- Salamanca, A. *Otro mundo es posible y necesario. Alternativas frente a la globalización neoliberal y para una mundialización democrática*. Barcelona: Mediterrània, 2001.
- Sánchez de Horcajo, J.J.; Uña, O. (coord.). *La sociología. Textos fundamentales*. Madrid: Libertarias / Profundi, 1996.
- Sastre, G.; Moreno, M. *Resolución de conflictos y aprendizaje emocional*. Barcelona: Gedisa, 2002.
- Sau, V. *Diccionario ideológico feminista*. Barcelona: Icària, 1990.
- Sau, V. *Reflexiones feministas para principios de siglo*. Madrid: Horas y Horas, 2000.
- Savater, F. *El valor de educar*. Barcelona: Ariel, 1997.
- Senillosa, I. *El dret a ser nen*. Barcelona: Intermón, 1999.
- Terricabres, J.M. *I a tu, què t'importa? Els valors. La tria personal i l'interès col·lectiu*. Barcelona: La Campana, 2002.
- Tort, A. *Opinions públiques sobre l'educació*. Barcelona: CEAC, 1997.
- Touraine, A. *¿Podremos vivir juntos? Iguales y diferentes*. Madrid: PPC, 1997.
- Trilla, J. *Ensayos sobre la escuela*. Barcelona: Laertes.

## Idioma Estranger i la seva Didàctica II (Llengua Anglesa)

PROFESSORAT: Marra COROMINAS i SALOM

Anual. 10,5 crèdits.

### OBJECTIUS:

Aprofundir en la didàctica de la llengua anglesa a partir de la utilització de nous materials didàctics; del treball amb *realia*; i de la realització de projectes dirigits a l'ensenyament primari.

Reflexionar sobre els diferents mètodes de treball i les seves implicacions pràctiques.

Ampliar i consolidar els coneixements de llengua anglesa.

### CONTINGUTS:

Didactics:

1. Motivation and creativity.
2. Rhyme awareness.
3. Using video in the Primary Classroom.
4. Using the computer. A listening project.
5. Storybooks. A reading project.
6. Teaching traditions.
7. Drama techniques.
8. Circle time approach
9. Analysing a coursebook.
10. Cross-curricular activities: a) Links with other subjects. b) Facts and concepts. c) Attitudes
11. New Technologies
12. Primary Education in Great Britain

### AVALUACIÓ:

L'avaluació constarà de dos controls: un examen escrit i una presentació oral. Cadascun d'ells representa un 50% de la qualificació global.

En cas de no presentar-se o de no aprovar algun dels controls durant el curs, els estudiants tindran dret a un examen final de la part o les parts pendents, durant la convocatòria de juny (i en cas que calgui, durant la convocatòria de setembre).

### BIBLIOGRAFIA:

Brumfit, C.; Moon, J.; Tongue, R. *Teaching English to Children*. Nelson, 1994.

Collins Cobuild English Language Dictionary. Collins.

Collins Cobuild English Grammar. Collins, 1990.

Ellis, G.; Brewster, J. *The Storytelling Handbook for Primary Teachers*. Penguin, 1991.

Halliwell, S. *Teaching English in the Primary Classroom*. Longman, 1993.

Layton, L.; Deeny, K.; Upton, G. *Sound Practice*. David Fulton Publishers, 1995.

McNamara, S.; Moreton, G. '*Understanding Differentiation. A Teacher's Guide*'. David Fulton Publishers, 1998

Oxford Wordpower Dictionary. Oxford.

Vale, D.; Feunteun, A. *Teaching Children English*. Cambridge, 1995.

*Songs and Rhymes for the Teaching of English*. Longman.

### Revistes:

Practical English Teaching.

APAC of News.

## Lingüística (Ll. Anglesa)

PROFESSORA: Núria MEDINA i CASANOVAS

Anual. 6 crèdits

### OBJECTIUS:

1. Introduir al coneixement de la lingüística aplicada a l'ensenyament de terceres llengües.
2. Adquirir la terminologia i els conceptes lingüístics bàsics i necessaris per a l'anàlisi gramatical.

### CONTINGUTS:

1. Second language acquisition:
  - 1.1. Theories and approaches.
  - 1.2. Factors influencing language learning.
  - 1.3. Input/output.
  - 1.4. Success in language learning.
  - 1.5. The role of the teacher.
  - 1.6. Types of errors.
  - 1.7. What to teach and when.
  - 1.8. Didactic Unit
    - 1.8.1. How to plan a Didactic Unit
    - 1.8.2. Doing activities in class
2. Sentence structure:
  - 2.1. Basic terminology.
  - 2.2. Sentence, clause and phrase.
  - 2.3. Types of sentences:
    - Coordination: Copulative sentences.
    - Disjunctive sentences.
    - Adversative sentences.
    - Subordination: Noun clause.
    - Relative clauses.
    - Adverb clauses.
  - 2.4. Sentence analysis.

### AVALUACIÓ:

Es faran dos exàmens parcials corresponents a les dues parts del programa. Hi haurà una prova final per a aquells estudiants que hagin suspès les proves parcials.

### BIBLIOGRAFIA:

- Corder, S. Error analysis, in J. Allen and Corder (eds.) *The Edinburgh Course in Applied Linguistics*. Vol. 3 Oxford: OUP, 1974.
- Crystal, D. *What is Linguistics?* London: Arnold, 1985.
- Cuenca, M. J. *Teories gramaticals i ensenyament de llengües*. València: Tàndem Edicions.
- Finegan, E.; Besnier, N. *Language its Structure and Use*. London: Harcourt Brace Jovanovich, 1989.
- González, M.; Celaya, M. L. *New Teachers in a New Education System*. P.P.U., S.A., 1992.
- Harner, J. *The Practice of English Language Teaching*. Longman, 1991.
- Krashen, S. D. *Second Language Acquisition and Second Language*

*Learning*. Oxford: Pergamon Press, 1981.  
Thomas, L. *Beginning Syntax*. Blackwell, 1993.

*Revises*: Practical English Teaching / Applied Linguistics / ELT Journal / ELTS.

## Educació Física i la seva Didàctica

PROFESSOR: Gil PLA i CAMPÀS

Quadrimestral. 4,5 crèdits

### OBJECTIUS:

El desenvolupament d'aquesta assignatura pretén, en primer lloc, introduir els estudiants en el concepte d'Educació Física com a part de l'educació que utilitza, de forma sistemàtica les activitats físiques i la influència dels agents naturals com a mitjans específics que comprometen la totalitat de l'individu en la seva educació. En segon lloc, pretén aprofundir en els continguts de l'Educació Física en l'educació Primària. Finalment, també pretén desenvolupar els aspectes psicopedagògics i didàctics de l'Educació Física, així com capacitar els mestres per impartir aquesta àrea en l'educació Primària.

### PROGRAMA:

1. Introducció
  - 1.1. Concepte d'Educació Física
  - 1.2. L'Educació Física a l'escola Primària
2. Introducció a la didàctica de l'Educació Física
  - 2.1. Concepte de didàctica de l'Educació Física
  - 2.2. Origen i continguts
  - 2.3. L'avaluació
3. La sessió d'Educació Física
  - 3.1. Decisions referents a l'activitat
  - 3.2. Les parts de la sessió
  - 3.3. Els estils d'ensenyament
    - 3.3.1. Estils de reproducció
    - 3.3.2. Estils de producció
4. L'Educació Física de Base
5. Els continguts de l'Educació Física al currículum de Primària
  - 5.1. Esquema corporal
    - 5.1.1. Lateralitat
    - 5.1.2. Actitud i control tònic
    - 5.1.3. Respiració
    - 5.1.4. Organització de l'espai i el temps
  - 5.2. Execució d'habilitats coordinatives
  - 5.3. Expressió corporal i dramatització
  - 5.4. El joc
    - 5.4.1. Teories sobre el joc
    - 5.4.2. Joc i educació

### METODOLOGIA:

Les sessions combinaran el treball teòric de l'Educació Física i els seus aspectes pràctics. És imprescindible la participació activa dels estudiants per obtenir una bona assimilació de tot allò que comporta l'educació per mitjà de l'Educació Física.

## AVALUACIÓ:

La nota final de l'assignatura sortirà dels següents aspectes:

- Elaboració, per escrit, d'una sessió d'Educació Física on es treballin aspectes propis de l'Educació Física a Primària: 20% de la nota final.
- Presentació d'un joc de forma pràctica: 20% de la nota final.
- Un examen teòric basat en els conceptes introduïts en l'assignatura: 50% de la nota final.
- Buscar un article de caràcter científic sobre qualsevol tema de l'assignatura (caldrà presentar-ne la fotocòpia i la referència) i elaboració d'un petit treball o resposta d'una sèrie de preguntes a partir d'ell: 10% de la nota final.

Per aprovar l'assignatura serà imprescindible assolir el 50% d'assistència i participació activa de l'alumne en totes les classes pràctiques. En cas que, per motius justificats, l'alumne no pugui assistir a les classes, es pactarà amb l'alumne un sistema de valoració alternatiu per compensar la no assistència.

## OBSERVACIONS:

Per a la participació activa durant les classes és obligatori portar calçat i roba esportiva.

## BIBLIOGRAFIA:

- Blázquez, D. (1995). *La iniciación deportiva y el deporte escolar*. Barcelona: Inde.
- Blázquez, D. (2002). *La Educación Física*. Barcelona: Inde.
- Castejón, F. J. (coordinador) (1997). *Manual del maestro de Educación Física*. Madrid: Pila Teleña.
- Castañer, M. y Camerino, O. (1991). *La educación física en la enseñanza primaria*. Barcelona: Inde.
- Contreras, O. (1998). *Didáctica de la educación física. Un enfoque constructivista*. Barcelona: Inde.
- Fonseca, V.da (1996). *Estudio y genesis de la psicomotricidad*. Barcelona: Inde.
- García, A. i al. (1998). *Los juegos en la Educación Física de los 6 a los 12 años*. Barcelona: Inde.
- Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament (1992). *Currículum. Educació Primària*. Servei de Difusió i Edicions.
- Le Boulch, J. (1981). *La educación para el movimiento*. Barcelona: Paidós.
- Le Boulch, J. (1997). *El movimiento en el desarrollo de la persona*. Barcelona: Paidotribo.
- Maudire, P. (1990). *Los exilios de la infancia*. Barcelona: Paidotribo.
- Mosston, M.; Asworth, S. (1993). *La enseñanza de la educación física. La reforma de los estilos de enseñanza*. Barcelona: Hispano Europea.
- Pastor Pradillo, J.L. (1994). *Psicomotricidad escolar*. Alcalá de Henares: Publicaciones de la Universidad de Alcalá de Henares.
- Pieron, M. (1988). *Didáctica de las actividades físicas y deportivas*. Madrid: Gymnos.
- Ruiz, L.M. (1994). *Desarrollo motor y actividades físicas*. Madrid: Gymnos.
- Sánchez Bañuelos, F. (1992). *Bases para una didáctica de la educación física y el deporte*. Madrid: Gymnos.
- Vázquez, B. (1989). *La educación física en la educación básica*. Madrid: Gymnos.
- V.V.A.A. (1993). *La educación física en primaria reforma (Vol I i II)*. Barcelona: Paidotribo.

## Fonètica (Ll. Anglesa)

PROFESSORA: Anna VALLBONA i GONZÁLEZ

Anual. 6 crèdits.

### OBJECTIUS:

- Estudiar els sons de l'anglès així com les principals característiques de l'accentuació, el ritme i l'entonació
- Establir una relació entre *spelling* i pronunciació.
- Identificar, estudiar i corregir els errors més habituals dels catalano/castellanoparlants.
- Transcriure textos senzills i llegir transcripcions fonètiques.

### CONTINGUTS:

1. The phonemic alphabet: vowels, consonants and diphthongs.
2. Different English sounds:
  - 2.1. Long and short vowels.
  - 2.2. Diphthongs.
  - 2.3. Consonants.
  - 2.4. Consonant clusters.
  - 2.5. The ə sound (schwa).
  - 2.6. Spelling and pronunciation.
  - 2.7. Silent letters and silent syllables.
3. Stress:
  - 3.1. In simple words.
  - 3.2. In compound words.
  - 3.3. Prefixes and suffixes.
4. Homophones and homographs.
5. Words often confused because of their pronunciation.
6. Intonation and sentence stress: intonation patterns, prominence and thought groups.
7. Adjustment in connected speech.
8. Phonetic transcription.

### AVALUACIÓ:

Durant el curs es realitzaran quatre proves: una prova de lectura basada en els coneixements adquirits durant el curs; una prova de transcripció fonètica; una prova oral (conversa/entrevista amb la professora) i una lectura d'un llibre infantil que s'haurà d'enregistrar i entregar. La nota final serà la mitjana de les notes obtingudes en els diferents controls.

Caldrà aprovar tots els controls. En cas contrari, pel juny es farà un examen final on s'inclouran tots els aspectes tractats durant el curs. En cas de suspendre es podrà optar a la convocatòria de setembre.

### BIBLIOGRAFIA:

- Abbot, G. *The Teaching of English as an International Language*. Collins, 1981.
- Baker, A. *Tree or Three? An elementary Pronunciation course*. Cambridge University Press, 1987
- Baker, A. *Ship or Sheep? An Intermediate Pronunciation Course*. Cambridge University Press, 1988
- Bowler, B.; Cunnigham, S. *Headway. Intermediate pronunciation*. Oxford University Press, 1990
- Digby, C.; Myers, J. *Making Sense of Spelling and Pronunciation*. Prentice Hall International, 1993.
- Hancock, M. *Pronunciation Games*. CUP, 1995.

- Longman Interactive English Dictionary. The First English Language Teaching Multimedia CD-ROM.  
Longman, 1993.
- O'Connor, J.R. *Better English Pronunciation*. Cambridge University Press, 1977.
- Ponsomby, M. *How Now Brown Cow*. Prentice Hall International, 1982.
- Roach, P. *English Phonetics and Phonology. A Practical Course*. Cambridge University Press, 1983
- Trim, J. *English Pronunciation Illustrated*. CUP, 1975.